

आ. व. ०७३/७४ का लागि
२४ औं जिल्ला परिषद्बाट स्वीकृत नीति, बजेट तथा कार्यक्रम
सार्वजनिकीकरण समारोह

प्रस्तुतकर्ता
खेमराज ओम्का
स्थानीय विकास अधिकारी
जिल्ला विकास समिति, मनापा

मिति २०७२/११/२६

आजको यस गरिमामय समारोहका प्रमुख अतिथि सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री के. पी. शर्मा ओलीज्यू, माननीय कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री श्री अग्नी खरेलज्यू, माननीय संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास राज्यमन्त्री श्री कुन्ती झाहीज्यू, माननीय सांसदज्यूहरू, श्रीमान् जिल्ला न्यायधीशज्यूहरू, श्रीमान् प्रमुख जिल्ला अधिकारीज्यू, राजनैतिक दलका प्रमुखज्यूहरू, सुरक्षा निकायका प्रमुखज्यूहरू, कार्यालय प्रमुखज्यूहरू, सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारी, संचारकर्मी, समाजसेवी, व्यापारी, उद्योगी एवम् उपस्थित भद्र महिला तथा सज्जनबृन्द ।

सर्वप्रथम जिल्ला विकास समिति भूपाको २४ औं जिल्ला परिषदबाट स्वीकृत आ. व. ०७३/७४ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम सार्वजनिकीकरण गर्ने समारोहमा हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी उपस्थित हुनु भएका सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरूमा जिल्ला विकास समिति भूपाको तर्फबाट हार्दिक स्वागत गर्न चाहान्छु ।

यस अवसरमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल स्थापनासम्म आईपुग्दा भएका संघर्षहरू तथा जनआन्दोलनका क्रममा आफ्नो जीवनलाई उत्सर्ग गर्नु हुने महान ज्ञात अज्ञात शहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्न चाहान्छु ।

आजको यस गरिमामय समारोहमा प्रमुख अतिथिको रूपमा भूपाबासी सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूलाई पाउंदा म लगायत हामी सम्पूर्ण भूपावासी अत्यन्तै हर्षित र गौरवान्वित भएका छौं । भूपाको इतिहासमा पहिलो पटक सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको बाहुलीबाट जिल्ला परिषद् समारोहको समुद्घाटन गर्ने सुअवसर प्राप्त भएको छ । यस अवसरमा भूपाली जनता तथा यस जिल्लाका सम्पूर्ण कार्यालय प्रमुख र राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूको तर्फबाट भूपाली जनताको छोरो नेपालको इतिहासमा पहिलो पटक प्रधानमन्त्री हुनु भएकोमा हार्दिक अभिनन्दन गर्दछौं । साथै सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको कार्यकालमा संविधानको पूर्ण कार्यान्वयन र मुलुकको समृद्धिका लागि पूर्ण सफलताको कामना व्यक्त गर्दछौं । भूपा

जिल्लाको लामो समयदेखि जनप्रिय नेता र प्रतिनिधि रहनु भएको कारण भूपाको सर्वाङ्गिका विकासको चुनौती र अवसर वारे सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूलाई विदितै छ । यस सुअवसरमा भूपावासी पुनः भूपाको समृद्धिको वारेमा तयार गरिएको योजना तथा कार्यक्रम आफ्ना जिल्लाकै प्रतिनिधि सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउंदा हर्ष विभोर भएका छौं । जिल्लाको स्रोत, साधनबाट मात्रै सम्पन्न गर्न नसकिएका योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई केन्द्रिय योजना र कार्यक्रममा समावेश हुने विश्वास सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको उपस्थितिबाट लिएका छौं ।

प्रमुख अतिथिज्यू लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरू,

यही २०७२ साल आश्विन ३ गते संविधान सभाबाट नेपालको संविधान तयार भई कार्यान्वयनमा आईसकेको परिप्रेक्ष्यमा नयां संविधानको पूर्णत कार्यान्वयन र परिपालनका लागि भूपाबासीहरूको थप सार्थक प्रयत्न र प्रयास हुन जरुरी छ । यो संविधानको पूर्ण कार्यान्वयनबाट मात्रै देश सम्बृद्धि तर्फ जाने हुंदा जिल्ला विकास समितिको तर्फबाट संविधानको कार्यान्वयनमा सबै सरकारी, गैरसरकारी, नीजि क्षेत्र लगायत सबै भूपाबासी प्रतिबद्ध रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्न चाहान्छौं । भूपा जिल्ला नेपालको पूर्वीद्वार, प्राकृतिक एवम् बहुसांस्कृतिक सम्पदाले परिपूर्ण, विविध जातजातिका मौलिक पहिचानले भरिपूर्ण, सामाजिक सद्भाव र सकारात्मक राजनीतिक संस्कृतिले देशभरी नै चर्चित छ । यहांको राजनैतिक, सामाजिक, आर्थिक शैक्षिक एवम् विकासका हरेक प्रयासहरूको परिणामस्वरूप तुलनात्मक रूपमा मुलुकको अग्रणी जिल्लाहरू मध्ये भूपा जिल्लाले आफ्नो विशिष्ट स्थान सुरक्षित गरेको छ । यसको लागि यहांका विकासप्रेमी जनताहरू, जिल्लाको विकासको लागि सदैव प्रयत्नशिल रहने राष्ट्रिय एवम् जिल्लास्तरीय राजनैतिक नेताहरू एवम् माननीय सांसदज्यूहरू, जिल्ला विकास समितिमा प्रतिनिधित्व गर्नु हुने राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरू, विकास कार्यमा खटिनु हुने सम्पूर्ण सरकारी कार्यालयका प्रमुख एवम् कर्मचारीहरू, जिल्लामा शान्ती सुरक्षा एवम् अमनचयन कायम गर्न प्रमुख भूमिका खेल्ने प्रमुख जिल्ला अधिकारीज्यू, अञ्चल एवम् जिल्ला सुरक्षा निकायका प्रमुखज्यूहरूको भूमिका प्रति भूपा जिल्ला विकास समितिको तर्फबाट म गौरवको अनुभूति गर्दछु र उहांहरू सबैप्रति विनम्रतापूर्वक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।

भूपा जिल्लाको सम्बृद्धिका लागि कृषि, पर्यटन र पूर्वाधारको विकासलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर अगाडी बढ्न ५ वर्षे जिल्ला विकास आवधिक योजनाले दिशानिर्देश गरिसकेको छ । भूपाका सबै सरकारी, गैरसरकारी एवम् नीजि क्षेत्र मुख्यतः यिनै क्षेत्रमा केन्द्रित भई सम्बृद्धितर्फ उन्मुख हुन सबैमा हार्दिक अपिल समेत गर्दछु ।

अब म, समग्र भापाको विकासको सम्भावनाहरु र चुनौतीहरु उल्लेख गर्न अनुमती चाहान्छु ।

सम्भावनाहरु :

- क) **कृषि एवम् पशु विकास** : यस जिल्लामा नगदे बाली चिया, सुपारी, तोरी, तरकारी, जुट खेतीहरुलाई व्यवसायिकीकरण गरी तेस्रो मुलुकसम्म निर्यात गर्न सकिन्छ भने धान, मकैको उत्पादन गरी राष्ट्रकै खाद्यान्न भण्डारको रूपमा जिल्लालाई विकास गर्न सकिन्छ । यसैगरी दुध, माछा, मासु र अण्डाको उत्पादन वृद्धि गर्न समेत यहांको मौसम अनुकूल रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।
- ख) **पर्यटकीय विकास** : यस जिल्लामा रहेका किचकबध, केचनाकवल, सतासीधाम, चन्द्रगढ, अर्जुनधारा, जामुनखाडी सिमसार क्षेत्र, विराट पोखर, कन्काईमाई, समयगढ, चिल्लागढ, शहिद पार्क, कृष्ण थुम्की जस्ता धार्मिक एवम् पुरातात्विक स्थलहरुको उत्खनन, प्रवर्द्धन र विकासबाट आन्तरिक एवम् बाह्य पर्यटकहरु भित्र्याउन सकिने सम्भाव्यता रहेको छ ।
- ग) **औद्योगिक विकास** : भापामा खाद्यान्न सम्बन्धी उद्योगहरु, चिया, सुपारी, काष्ठ, बांस सम्बन्धी उद्योगहरु तथा अन्य सिमेन्ट, इटा, कपडा, मिनरल वाटर जस्ता उद्योगहरुलाई अझ बढी औद्योगिकरण गर्न सके भापाको आर्थिक विकासमा नयां आयाम थप्न सकिने अवस्था रहेको छ ।

माथिका सम्भावना र अवसरहरुका बाबजुद यस्ता चुनौतीहरु समेत रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

- १) यस जिल्लामा बसाई सराई आउने जनसंख्या दिन प्रतिदिन बृद्धि हुनु र जथाभावी अव्यवस्थित रूपमा जग्गाको प्लटिङ्ग भई कृषियोग्य जमिनमा कमी आउनु ।
- २) पर्याप्त औद्योगिकरण र व्यवसायिकरणको अभावमा बेरोजगारी बृद्धि हुनु ।
- ३) वर्षेनी हुने बाढी र नदी कटानबाट जनधनको क्षतिमा बृद्धि हुनु र नदी नियन्त्रण गरी जनधनको सुरक्षा गर्ने कार्य सिमित स्रोत साधनले गर्दा पूर्ण रूपमा हुन नसक्नु ।
- ४) बाहुण्डांगी, मेचीनगर, खुदुनावारी, बुधुवारे क्षेत्र लगायत जिल्लाका अधिकांश क्षेत्रमा हात्तिको प्रकोपलाई नियन्त्रण गर्न नसक्नु ।
- ५) कृषिका लागि आवश्यक मलखाद, प्रविधि एवम् सिंचाईको समुचित प्रबन्ध हुन नसक्नु ।

- ६) भापा जिल्ला भित्र निर्माण भएका करिब १००० कि. मि. सडकको स्तरोन्नती र कालोपत्रे गरी बजारीकरणलाई व्यवस्थित गर्न नसक्नु ।

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू, अतिथिज्यू एवम् आदरणीय महानुभावहरु,
आज सार्वजनिक गर्न लागिएको आ. व. २०७३/०७४ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन र नियममा भएको व्यवस्था बमोजिम सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अवलम्बन गरी यो जिल्ला विकास योजना तयार गरिएको हो । साथै बजेट तर्जुमा गर्दा राजनैतिक दल, माननीय सांसदज्यूहरुको सुभावा, सल्लाह र सहमतीलाई उच्च प्राथमिकता दिइएको छ ।

यस बजेट तथा कार्यक्रमलाई यथा सम्भव समावेशी, न्यायोचित, पारदर्शी र सहभागितामूलक हुने गरी सबै लक्षित वर्ग दलित, जनजाति, आदिवासी, महिला, मधेशी, अल्पसंख्यक मुलसमान, अशक्त अपाङ्ग तथा पछाडि पारिएको वर्गलाई समेत सम्बोधन र समावेश हुने गरी तयार गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु । साथै नेपालको संविधान २०७२, राष्ट्रिय योजना आयोगको त्रिवर्षिय योजनाले दिएको मार्गदर्शन, चालु आ. व. को केन्द्रिय नीति, बजेट तथा कार्यक्रम र संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयबाट विभिन्न समयमा प्राप्त निर्देशिका, जिल्लाको आवधिक योजना तथा विगत वर्षहरुमा पारित नीति र कार्य सम्पादन गर्दा हासिल गरेका अनुभवहरुको आधारमा यो जिल्ला विकास योजना अगाडि सारिएको छ ।

यस वर्षको जिल्ला विकास योजना तर्जुमा गर्दा देहायका नीतिहरु अवलम्बन गरिएको छ । नीति तर्जुमा गर्दा कृषि तथा पशुपालन, पूर्वाधार विकास, पर्यटन क्षेत्रको विकास, शिक्षा तथा सामाजिक विकास, निजी, सार्वजनिक र सहकारी क्षेत्रसंगको सहकार्य सम्बन्धी योजनाहरुलाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

क) पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति :

१. आर्थिक तथा सामाजिक पूर्वाधारमा जोड दिइने कार्यक्रम अगाडी सारिएको छ । जसमा मुख्य गरी सडक, सिंचाई, खानेपानी, संचार, विद्युतिकरण तथा ग्रामिण एवम् शहरी बसोबासको व्यवस्थापन र सामाजिक क्षेत्रका रूपमा रहेका स्वास्थ्य, शिक्षा, तालिम, सेवा विकासलाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

२. सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रिया मार्फत इलाकास्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठीबाट आएका ठोस योजनाहरूलाई प्राथमिकताको आधारमा राष्ट्रिय योजना आयोग, निर्वाचन क्षेत्र पूर्वाधार विकास विशेष कार्यक्रम, विषयगत मन्त्रालय तथा दातृ निकायका कार्यक्रमसंग आवद्ध गरिएको छ । साथै भ्वापा जिल्लाको ५ वर्षे आवधिक योजना (District Period Plan) तयार गरी यसै आ. व. देखि वार्षिक जिल्ला विकास योजनालाई DPP संग tie-up गरी विकास निर्माणको कार्य अगाडी बढाइएको छ ।
३. कल्भर्ट तथा पुल निर्माण गर्दा रु. २० लाख भन्दा कम लागतमा २ वर्ष भित्र सम्पन्न हुने आयोजनालाई जिल्ला विकास समिति मार्फत गरिने । रु. २० लाख भन्दा बढी रु. ५० लाख सम्मका आयोजनाहरूलाई ७०/३० को लागत सहभागिताको लागि केन्द्रमा सिफारिस गर्ने र रु. ५० लाख भन्दा माथिका लागत अनुमान भएका आयोजनाहरूलाई स्थानीय स्तरका सडक पुल आयोजना मार्फत संचालन गर्न सिफारिस गरिएको छ । साथै अधुरा र क्रमागत रहेका पुल, कल्भर्टहरूलाई आगामी आ. व. भित्र सम्पन्न गर्ने नीति लिइएको छ ।
४. सबै गाविस र सबै नगरपालिकाहरूबाट इलाकास्तरमा पहिलो प्राथमिकतामा पारी प्रस्तुत भएका पूर्वाधार सम्बन्धी योजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने र लक्षित समुदाय र वर्गलाई फाईदा पुग्ने खालका पूर्वाधारका योजनाहरूलाई अगाडी बढाउने नीति लिइएको छ ।
५. भ्वापाका सबै गाविससम्म बाह्रै महिना यातायात संचालन हुने महत्वपूर्ण रणनीतिक सडकहरूको मर्मत सम्भारलाई प्राथमिकता दिइएको छ । साथै ग्रामिण जनताहरूको शिक्षा र स्वास्थ्य तथा विविध सुविधाको पहुँचमा अभिवृद्धि गर्नका लागि भोलुङ्गे पुल निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६. भ्वापा जिल्लाको दुर्गम तथा पिछडिएको दक्षिणी क्षेत्रमा आधारभूत पूर्वाधारहरू पुग्न नसकेकोले ती क्षेत्रहरूको पूर्वाधार विकासमा विशेष प्राथमिकता दिई बजेट तथा कार्यक्रमहरू विनियोजन गरिनेछ ।
७. शहरोन्मुख गाविस र नगरपालिकाहरूका मुख्य सडकहरूमा कालोपत्रे गर्न उपभोक्ताको न्यूनतम ५० प्रतिशतको लागत सहभागिता हुने गरी योजना संचालन गर्न प्राथमिकता

दिईने नीति लिइएको छ र सोको लागि केही बजेट समेत विनियोजन गरिएको छ ।

ख) सामाजिक विकास तथा समावेशीकरण सम्बन्धी नीति :

१. महिला, बालबालिका, दलित, आदिवासी, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडिएको वर्ग, अशक्त अपाङ्ग तथा जेष्ठ नागरिकहरूको लागि निर्देशिका बमोजिम बजेट विनियोजन गरिनेछ । तोकिएको समुदायको समानुपातिक विकासका लागि बजेट तथा कार्यक्रमहरू लक्षित क्षेत्रको प्रतिनिधित्व रहने गरी संचालन गरिनेछ ।
२. महिला हिंसा विरुद्धको अभियान, लागू पदार्थ दुव्यर्सनी विरुद्धको अभियान, लैंगिक सशक्तिकरण र सचेतना कार्यक्रम, महिला स्वास्थ्य सम्बन्धी शिविर, लक्षित तथा विपन्न वर्गका लागि आयमुलक तथा शिपमुलक तालिमहरू प्रभावकारी ढंगले जिल्लाका सबै गाविस र नगरपालिकाहरूमा संचालन गरिनेछ ।
३. लैंगिक उत्तरदायी बजेटको अवधारणालाई पूर्णतः आत्मसात गर्दै जिविसका योजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनमा लैंगिक मैत्री बनाइनेछ ।
४. बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई सबै गाविस र नगरपालिकालाई बालमैत्री गाविस र नगरपालिका बनाइनेछ । बाल बचाउ, बाल संरक्षण, बाल सहभागिता र बाल विकासका अधिकारहरूलाई स्थानीयकरण गरिनेछ ।
५. खेलकुद विकासलाई राष्ट्रिय एकताको अभिन्न अंगको रूपमा लिई फुटबल, क्रिकेट लगायतका खेलकुद क्षेत्रको विकासको लागि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
६. पुर्ण खोप, पुर्ण साक्षरता, धुवांरहित भान्सा घर जस्ता राष्ट्रिय अभियानलाई सार्थक ढंगले कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइएको छ ।
७. लक्षित वर्गको स्वरोजगार सिर्जनाको लागि उद्यमशिलताको विकास गर्न लघु उद्यम विकास कार्यक्रम, गाउँ विकास कार्यक्रम, गरिवसंग विश्वेश्वर कार्यक्रम, सामाजिक परिचालन कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

ग) सुशासन तथा सूचना प्रविधिमा आधारित शासन नीति :

1. स्थानीय सुशासन अभिवृद्धि गर्न विभिन्न स्थानमा कम्तीमा ३ पटक सार्वजनिक सुनुवाई, सबै आयोजना स्थलमा आयोजना सूचना पार्टी राख्न अनिवार्य गरिनेछ । सबै योजनामा सार्वजनिक लेखापरीक्षण पश्चात मात्र अन्तिम भुक्तानी दिइने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
2. राजनैतिक दल, संचारकर्मी तथा नागरिक समाज एवम् गै. स. स. सहितको अनुगमन प्रणाली बनाई विकास निर्माणका कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी रूपमा अनुगमन गरिनेछ साथै विषयगत कार्यालयहरूसंग चौमासिक, आवधिक तथा वार्षिक रूपमा जिल्ला विकास योजनाको लक्ष्यहरू र उपलब्धीको समिक्षा गरिनेछ ।
3. जिविसको नागरिक वडापत्र अद्यावधिक गरी **Help desk** र आन्तरिक **Layout** व्यवस्थित गरिनेछ साथै टोल फ्रि टेलिफोन र **Intercom** को व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ । नगरपालिका तथा गाविसहरूको **Website** तयार गरी सबै स्थानीय निकायको विवरण सार्वजनिक गरिनेछ एवम् सबै प्रकारको बोलपत्रबाट हुने खरिद प्रक्रियामा **E-bidding** को प्रक्रिया अनिवार्य लागू गरिनेछ ।
4. गाविस तथा नगरपालिकाहरूमा यथासम्भव भवन संहिता लागू गर्न जोड दिइनेछ ।
5. भ्रष्टाचारमा शुन्य सहनशिलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

घ) वातावरण, वैकल्पिक तथा नविकरणीय ऊर्जा नीति :

1. प्रकोप व्यवस्थापन विशेष कोषमा रकम विनियोजन गरी विपद्बाट हुने क्षति कम गर्ने तर्फ आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
2. भूपा जिल्लामा वैकल्पिक ऊर्जा प्रविधिलाई व्यापक विस्तार एवम् विकासका लागि सहजीकरण गरिनेछ । साथै बायो ग्यास, बायो मास, सौर्य ऊर्जा प्रविधिलाई विस्तार गरी बढ्दो इन्धन खपतलाई कम गर्ने तर्फ जोड दिइनेछ ।
3. कम गुणस्तरका प्लाष्टिक भोला प्रयोगमा बन्देज लगाउन सबै नगरपालिका र गाविससंग समन्वयात्मक क्रियाकलापहरू अगाडी बढाईनेछ ।
4. वातावरण मैत्री स्थानीय शासन (**EFLG**) कार्यान्वयनको लागि हरेक गाविसमा कम्तीमा १ सार्वजनिक क्षेत्रलाई

खुल्ला क्षेत्र तोक्ने र सो क्षेत्रमा निर्माण कार्य रोक्का राखी हरियाली कायम गर्न शुरुवात गरिनेछ । साथै एक गाउँ एक पोखरीको कार्यक्रम संचालन गर्न जोड दिइनेछ ।

५. भूपा जिल्लालाई खुल्ला दिशामुक्त जिल्ला घोषणा गर्नका लागि अभियानको रूपमा संचालित कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिई अभि प्रभावकारी र व्यापक विस्तार गरिनेछ ।

ङ) राजश्व परिचालन नीति :

1. राजश्व परिचालनका थप क्षेत्र र दायरा पहिचान गर्न बृहत राजश्व सम्बन्धी अध्ययन तथा प्रक्षेपण गर्न आवश्यक योजना तयार गरिनेछ ।
2. जिविसको आन्तरिक स्रोतको सिमितता रहेकोले केन्द्रबाट प्राप्त हुने अनुदानलाई जनताको मांग, आवश्यकता र विकास प्रतिको चाहनालाई मध्यनजर गर्दै समयानुकूल अभिवृद्धि गर्न नेपाल सरकार समक्ष अनुरोध गरिनेछ ।
3. नदीजन्य सामाग्री उत्खनन्, संकलन र विक्री गर्न **IEE** प्रतिवेदन अनुसार थप राजश्व बृद्धि गर्ने तर्फ पहल गरिनेछ ।
4. करदाता व्यवसायी तथा वस्तुगत संघ संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरी दोहोरो करबाट उपभोक्तालाई मुक्त गरिनेछ । साथै छिमेकी जिल्लाहरूसंग समेत दोहोरो कर संकलन नहुने गरी समन्वय गरिनेछ ।
5. भूपा जिल्लामा उत्पादन हुने सुपारी कांकरभिट्टा नाकाबाट निर्यात भईरहेकोमा हाल आएर उक्त नाका बन्द गरी अन्य जिल्लाबाट मात्र निकासी हुने व्यवस्था गरिएकोले भूपामा उत्पादित सुपारी पुर्ववत् कांकरभिट्टाबाट सुचारु गर्न नेपाल सरकारसंग अनुरोध गरिनेछ ।

च) कृषि, पशु विकास, भूसंरक्षण तथा वन नीति :

1. भूपा जिल्लाको मुख्य रूपमा रहेको अन्नवाली धान, गहुं, मकै जस्ता बालीहरूको व्यवसायिकरणमा प्राथमिकता दिइनेछ । अन्य उच्च मुल्य भएका नगदे बालीहरूको खेतीलाई प्रोत्साहन दिइनेछ । नजिकै रहेको भारतीय बजारको उपयोग गर्नका लागि सहज वातावरण बनाउन प्रयास गरिनेछ ।

२. खाद्यान्न बालीमा देशलाई दुई वर्ष भित्र आत्मनिर्भर बनाउने राष्ट्रिय लक्ष्य परिपूर्ति गर्न ठोस योगदान पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ बृहत्तर धान उत्पादन तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम शुरु भईसकेकोले आगामी वर्षहरूमा समेत अभियानको रूपमा अगाडी बढाईने छ ।
३. सिंचित क्षेत्रमा खेती नगरी बाँझो रहने क्रम बढ्दै गएकोले खेतियोग्य जमिन बाँझो नराख्ने कार्यक्रम शुरुवात गरी जमिन बाँझो रहने प्रवृत्तिलाई क्रमशः न्यूनीकरण गर्ने गरी कार्यक्रम शुरुवात गरी अगाडी बढाइनेछ ।
४. एक गाउँ एक उत्पादन अवधारणा कार्यान्वयन गर्न कृषि विकास कार्यालय, पशु सेवा कार्यालय, घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय एवम् निजी क्षेत्रसंग प्रभावकारी सहकार्य तथा समन्वय गरी गतिविधिहरू संचालन गरिनेछ ।
५. भ्पाा जिल्लाको प्रमुख स्रोतको रूपमा रहेको चिया, ३ तले खेती (बेसार, मरिच र सुपारी) एवम् फलफुल खेतीको विकास तथा प्रवर्द्धनका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै सरकारी स्वामित्वमा रहेका पोखरीहरूमा माछापालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गरिनेछ ।
६. साना सिंचाई, सरल थोपा सिंचाई, भूमिगत सिंचाई आदि प्रविधिलाई विस्तार गरिनेछ, पशु विकासका लागि नश्ल सुधार कार्यक्रम अगाडि ल्याइनेछ साथै पोषणयुक्त ङाले तथा भूई घांसको प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
७. जैविक विविधताको संरक्षणमा सार्वजनिक निजी साभेदारी अवधारणा अवलम्बन गरिनेछ । साथै नदी नियन्त्रण तथा भूक्षय व्यवस्थापनमा वांयो इन्जिनियरिङ्ग र हरितिकरण कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइनेछ ।

छ) पर्यटन नीति :

१. भ्पाा जिल्लाका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धन एवम् प्रवर्द्धन गर्दै दिगो विकासको अवधारणा अवलम्बन गरिनेछ ।
२. भ्पाालाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा पहिचान गराउन विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । भ्पाा जिल्लाका धार्मिक तथा सांस्कृतिक एवम् पर्यटकीय क्षेत्रको प्रवर्द्धनका लागि पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३. पर्यटकलाई पाहुनाको रूपमा लिन Home Stay कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गर्न प्रवर्द्धनकारी भूमिका अवलम्बन गरिनेछ ।
४. विभिन्न जातजातिहरू सन्थाल, राजवंशी, मेचे, धिमाल र मुण्डाको परम्परागत भेषभुषा, पहिचान तथा सोको संस्थागत विकास गर्दै आन्तरिक पर्यटक तथा बाह्य पर्यटकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू, अतिथिज्यू एवम् आदरणीय महानुभावहरू, अब म आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को भ्पाा जिल्लाको एकीकृत बजेट प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहान्छु ।

भ्पाा जिल्लामा आगामी २०७३/०७४ मा विषयगत कार्यालय र गैर सरकारी संघ संस्था मार्फत विभिन्न कार्यक्रमहरूमा देहायको रकम विनियोजन गरिएको छ । जसमा पूर्वाधार विकाससंग सम्बन्धित कार्यालयहरूको रु. १ अरब ३९ करोड ७७ लाख ६९ हजार, सामाजिक विकास समितिसंग सम्बन्धित कार्यालयहरूको रु. २ अरब ९७ करोड ५८ लाख १८ हजार, आर्थिक विकास समितिसंग सम्बन्धित कार्यालयहरूको रु. ४१ करोड ८ लाख ७७ हजार, वन तथा वातावरणसंग सम्बन्धित कार्यालयहरूको रु. ९ करोड १४ लाख १८ हजार, संस्थागत स्रोत तथा क्षमता विकास समितिसंग सम्बन्धित कार्यालयहरूको रु. १ करोड ८६ लाख ५७ हजार, र जिविसको आन्तरिक कोष तथा केन्द्रिय अनुदानको जम्मा रु. १ अरब ७ करोड ६१ लाख ३७ हजार ४ सय गरी कुल जम्मा रु. ५ अरब ९७ करोड ६ लाख ७६ हजार ४ सयको बजेट विनियोजन गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

अब म, जिल्ला विकास समितिको मात्रै आगामी आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को लागि कूल आय व्यय अनुमान प्रस्तुत गर्दछु । जस अनुसार केन्द्रबाट प्राप्त हुने रु. ९२ करोड २९ लाख ७६ हजार ४ सय, जिविस अनुदान तर्फ प्राप्त हुने रु. ५ करोड ३१ लाख ६१ हजार र जिविस आन्तरिक आय तर्फ रु. १० करोड गरी जम्मा रु. १ अरब ७ करोड ६१ लाख ३७ हजार ४ सयको बजेट विनियोजन गरिएको छ । जसमध्ये सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तर्फ ५१ करोड ९७ लाख ७८ हजार ४ सय, चालु खर्च रु. ८ करोड ३८ लाख ५० हजार र पूंजीगत खर्च रु. ३७ करोड २५ लाख ९ हजार रहेको छ ।

आगामी आ. व. ०७३/७४ को प्रस्तावित पूँजीगत खर्च (केन्द्रिय तथा आन्तरिक आयबाट प्राप्त हुने रकम) बाट लक्षित वर्गको विभिन्न कार्यक्रमहरूका लागि देहाय बमोजिम विनियोजन गरिएको छ । जस अनुसार महिला लक्षितको (१० प्रतिशत) रु. ८३ लाख, बालबालिका लक्षितको (१० प्रतिशत) रु. ८३ लाख, आदिवासी, जनजाति, दलित, मधेशी, मुस्लिम, अपाङ्ग, पिछडा वर्ग लक्षितको (१५ प्रतिशत) रु. १ करोड २४ लाख ५० हजार गरी जम्मा रु. २ करोड ९० लाख ५० हजार विनियोजन गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्न चाहान्छु ।

आ. व. २०७३/०७४ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी विस्तृत विवरण जिल्ला विकास योजना-२०७२ प्रकाशन गरी सबै सरोकारवालाहरूलाई उपलब्ध गराइने छ । साथै इलाकास्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठीहरूबाट आएका आयोजनाहरूलाई **Project Demand Bank** मा समावेश गरी स्वीकृत जिल्ला विकास योजनाको अभिन्न अंगको रूपमा विभिन्न सरोकारवालाहरूमा कार्यान्वयनका लागि पठाइने छ ।

प्रमुख अतिथिज्यू लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरू,

यस आ. व. मा जिल्ला विकास योजना कार्यान्वयन गर्दा केही व्यवहारिक समस्या प्राप्त भएका छन् । ती यस प्रकार रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्न चाहान्छु ।

- ⇒ ग्रामिण जनताहरूको आवश्यकता, मांगहरू प्रति दिन वढ्दो क्रममा रहेकोले जिविसको सिमित श्रोत साधनबाट सबै उपभोक्ताहरूको आवश्यकताहरूलाई सम्बोधन गर्न कठिनाई रहेको ।
- ⇒ प्रकोप व्यवस्थापनमा आफ्नो स्रोत साधनका आधारमा बजेट विनियोजन गरेतापनि भापामा भएका थुप्रै नदी कटान, आगलागी, बाढी र हात्ती प्रकोपका समस्यालाई समुचित रूपमा न्यूनिकरण गर्न नसकिएको ।
- ⇒ चालु आ. व. मा अघोषित नाकाबन्दी, इन्धन अभावका कारणले लक्ष्य अनुसारको पूँजीगत खर्च गर्न नसकिरहेको ।
- ⇒ भापा जिल्लामा निर्माण भएका धेरै सडकहरू कालोपत्रे गर्नुपर्ने आवश्यकता भएको तर सडक कालोपत्रे गर्ने सम्बन्धी केन्द्रियस्तरको पर्याप्त आयोजना नभएकोले कठिनाई भएको ।
- ⇒ निर्माण व्यवसायीहरूले सम्झौता भए अनुसारको समयवधि भित्र निर्माण कार्य सम्पन्न नगर्दा आयोजनाहरू प्रभावित भई जनताले आयोजनाहरूबाट पाउने सेवा सुविधामा असर पुगेको ।

हाम्रा अगाडी यतिखेर थुप्रै अवसर र चुनौतीहरू रहेका छन् । भापाली जनताहरूको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक विकास प्रतिको अनगिन्ती चाहना र आकांक्षाहरू प्रकट भएका छन् । हरेक तह र वर्गहरूले विकासको न्यायोचित वितरण र सोको प्रत्यक्ष लाभ महसुस गर्न खोजेका छन् । भापाका ग्रामीण जनताहरूले अरबौं रकम यस क्षेत्रमा लगानी गर्न मांग गरिरहेको अवस्थामा जिविसको सिमित आन्तरिक श्रोत र केन्द्रिय अनुदानबाट प्राप्त हुने बजेटले मात्र जनताका आवश्यकताहरूलाई पूर्ण रूपमा सम्बोधन गर्न नसकिने अवस्था हाम्रो सामु प्रष्टै छ ।

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू, अतिथिज्यू एवम् आदरणीय महानुभावहरू,
भापा जिल्लाको समग्र समृद्धिका लागि केही महत्वपूर्ण आयोजनाहरू संचालन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएकोले देहायका महत्वपूर्ण आयोजनाहरूलाई नेपाल सरकारको गौरवको आयोजनामा प्राथमिकता दिई संचालन गर्न सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू समक्ष अनुरोध गर्दछु ।

१. भापाको कचनकवलदेखि ताप्लेजुङ्गको ओलङ्गचुङ्गगोला हुँदै मित्र राष्ट्र चीनसम्म जोड्ने सडक निर्माण ।
२. यस जिल्लाको महत्वपूर्ण आयोजनाको रूपमा रहिरहेको कनकाई बहुउद्देश्यीय आयोजनाको शिघ्र कार्यान्वयनका लागि पहल हुनुपर्ने ।
३. शिवगञ्जमा रहेको कृषि फार्मलाई उन्नत प्रविधिको विउविजन उत्पादन र अनुसन्धान केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने ।
४. चन्द्रगढी एयरपोर्टलाई रात्रीकालिन समयमा समेत उडान गर्ने गरी पूर्वाधार र प्रविधियुक्त बनाउने ।
५. नेपाल भारत सिमानामा रहेको मेची नदीको तटबन्धन गरी सामरिक सुरक्षाको प्रबन्ध गर्ने ।
६. भापामा देखिएको हात्ती प्रकोपलाई नियन्त्रण गर्न प्रयोगमा ल्याइएको सोलार फेन्सिङ्ग प्रविधिलाई भापाको अन्य हात्ती प्रभावित क्षेत्रमा समेत विस्तार गर्ने ।
७. दमकको रवी चिसापानी सडक र कांकरभिट्टा श्रीअन्तु सडकको निर्माण कार्य संचालन गर्ने ।
८. भापा जिल्लालाई विशेष आर्थिक क्षेत्र (**special Economic Zone**) घोषणा गरी औद्योगिकरणको विकास गर्ने ।
९. नेपाललाई तेस्रो मुलुकसम्म जोड्ने कांकरभिट्टा फुलवारी मार्गलाई यथाशिघ्र कार्यान्वयन गर्ने ।

१०. भूपाको जलथल जंगल जैविक विविधतायुक्त भएकोले सो वनलाई नमुनाको रूपमा जैविक विविधतामा आधारित जंगलको रूपमा संरक्षित गर्ने ।
११. भूपाको सदरमुकाममा रहेको मेची रंगशालालाई अन्तराष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता संचालन हुने गरी पूर्वाधारको विकास गर्ने ।

सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू, अतिथिज्यू एवम् आदरणीय महानुभावहरू, स्थानीय निकायहरूले प्रदान गर्ने सेवा सुविधाहरू ग्रामिण जनताको घरदैलो सम्म पुग्ने संयन्त्र र प्रणालीलाई अझ बढी प्रभावकारी बनाउंदै सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सबै वर्ग, तह, तप्का, धर्म, भाषाभाषी, जातजातिहरूको सहभागिता र समावेशीकरणलाई यथार्थतामा परिणत गर्नु आजको आवश्यकता हो । देश नयां संविधानको कार्यान्वयनमा अगाडि बढिरहेको परिप्रेक्ष्यमा हाम्रा विकासका क्रियाकलापहरू पनि पुनर्निर्माण र पुनरुकीकरण गर्ने लगायत शान्ती तथा सुशासन स्थापना गर्ने तर्फ परिलक्षित हुनु पर्दछ । स्थानीय निकायहरूमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू नभएको एक दशक भन्दा बढी भइसकेको छ । स्थानीय सरकारले ग्रामिण जनतालाई पुऱ्याउंदै आएको सेवा सुविधालाई गुणस्तरीय रूपमा अगाडि बढाउन कर्मचारी र राजनीतिक दलहरू प्रयत्नशिल रहेका छन् तथापि निर्वाचित जनप्रतिनिधिको अभावमा स्थानीय स्वायत्तता र विकेन्द्रिकरण माथि थप चुनौती र प्रहारहरू भइरहेको महसुस गरिएको छ । जनताहरूको बढ्दो आवश्यकता र अपेक्षालाई सिमित स्रोत साधनहरूको यथोचित परिचालन गरी जिल्लाकै सर्वाङ्गिण विकास गर्न राजनैतिक सहमति र सहकार्यलाई अविच्छिन्न रूपमा अक्षुण्ण राख्न सबैको सकारात्मक सोच हुनु आवश्यक ठानेको छु । यस किसिमको सहकार्य र सहमतीको क्षेत्रमा भूपा जिल्ला नमुनाको रूपमा रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दै राजनैतिक दलको भूमिका प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहान्छु ।

यस जिल्लाको उन्नती, प्रगति र सकारात्मक परिवर्तनका लागि अहोरात्र सहयोग पुऱ्याउंदै आउने राष्ट्रिय एवम् जिल्ला स्थित राजनैतिक दलका प्रमुखज्यूहरू, जिल्ला विकास समितिमा राजनैतिक दलका तर्फबाट एवम् अन्य क्षेत्रबाट भाग लिने प्रतिनिधिज्यूहरू, प्रमुख जिल्ला अधिकारीज्यू, अञ्चल एवम् जिल्ला सुरक्षा निकायका प्रमुखज्यूहरू, कार्यालय प्रमुखज्यूहरू एवम् संचारकर्मीहरू, समाजसेवी, महिला, उद्योगपति, व्यवसायी, विभिन्न संघ संस्थाका प्रमुखज्यूहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहान्छु । साथै जिल्लाको विकासमा सहयोग गर्ने भारतीय राजदूतावास, अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू लगायत दातृ निकायहरू र अहोरात्र खटिनु

हुने जिविसका कर्मचारीहरूमा समेत धन्यवाद दिदै आगामी दिनहरूमा पनि यहाँहरूबाट निरन्तर सहयोग, सद्भावको अपेक्षा गर्दछु । साथै नीति, बजेट तथा कार्यक्रम निर्माणमा जस्तै यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा अनुगमनमा पनि उत्तिकै सहयोग र सहकार्यको अपेक्षा गर्दछु ।

अन्त्यमा,

आफ्नो गृह जिल्लाको २४ औं जिल्ला परिषद्को सार्वजनिकीकरण समारोहमा अति व्यस्तताका बाबजुद प्रमुख आतिथ्यताका निमित्त सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू प्रति भूपा जिल्ला विकास समिति परिवार एवम् भूपाली जनताको तर्फबाट पुनः हार्दिक कृतज्ञता सहित धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । साथै कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रीज्यू, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास राज्यमन्त्रीज्यू, माननीय सांसदज्यूहरू लगायत सबै-सबैमा हार्दिक आभार र धन्यवाद व्यक्त गर्दै आफ्नो नीति, बजेट तथा कार्यक्रमको प्रस्तुतिकरणलाई अन्त्य गर्न चाहान्छु ।

धन्यवाद ।

आगामी आ. व. ०७२/७३ को जिविस आन्तरिक स्रोत तर्फको प्रस्तावित आय

सि.नं	विवरण	आ.व. ०७३/७४ को प्रस्तावित अनुमान
	गत सालको मौज्दात	०।००
१.१	स्थानीय कर	
१.१.१	पूर्वाधार उपयोग कर	४५२१५९२।००
१.१.२	स्रोत उपयोग कर	०।००
१.१.३	खानीजन्य कर	०।००
१.१.४	कवाडीजन्य कर	०।००
१.१.५	कृषि तथा पशुजन्य कर	
	पशु मवेशी कर	१९१०१५०।००
	कृषि व्यवसायी कर (धान)	१५१२३७७८।००
	सुपारी	१००००००।००
	चिया	३४६२६५।००
	मृत पशुपंक्षीको छाला, सिङ्ग, खुर	१५५००।००
१.१.६	वनजन्य कर	
	जडिबूटी वनकस	१९६७६५।००
१.२	सेवा शुल्क	
१.२.१	भौतिक सुविधा सेवा शुल्क	०।००
१.२.२	स्थानीय विकास शुल्क	०।००
१.२.३	अन्य सेवा शुल्क	०।००

सि.नं	विवरण	आ.व. ०७३१७४ को प्रस्तावित अनुमान
१.३	दस्तुर	
१.३.१	केवलकार दस्तुर	०।००
१.३.२	सिनेमा हल स्थापना अनुमति दस्तुर	०।००
१.३.३	निर्माण व्यवसायी अनुमतिपत्र र नविकरण दस्तुर	७०००००।००
१.३.४	परीक्षा दस्तुर	०।००
१.३.५	पानीघाट, जलविहार तथा माछा मार्ने अनुमति दस्तुर (तारघाट)	२५००००।००
१.३.६	खानी दर्ता नविकरण दस्तुर	०।००
१.३.७	सिफारिस दस्तुर	४०००००।००
१.३.८	अन्य दस्तुर	०।००
	टेण्डर फाराम दस्तुर	३०००००।००
१.४	विक्रीबाट प्राप्त आय	
१.४.१	खानीजन्य श्रोत (खोला)	४११०००००।००
	खानीजन्य स्रोत जिल्ला निकासी कर	२५०००००।००
१.४.२	दहत्तर बहत्तर	०।००
	सिमेन्ट र मिनरल वाटर	१३८२३०।००
१.४.३	चल अचल सम्पत्ति	
	फाराम बिक्री	४५००००।००
	प्रकाशन बिक्री	१००००।००
	अन्य बिक्री (लिलाम आदि)	२००००।००
१.५	दण्ड जरिवाना	५०००००।००
१.६	राजश्व बाण्डफाण्डबाट प्राप्त आय	
१.६.१	रजिस्ट्रेशन दस्तुर	१०१०३५३८।००
१.६.२	पर्यटक प्रवेश दस्तुर	०।००
१.६.३	जल विद्युत रोयल्टी	०।००
१.६.४	वन क्षेत्रको आय (वन रोयल्टी)	२५००००।००
१.६.५	खानी रोयल्टी	०।००
१.६.६	पर्वतारोहण रोयल्टी	०।००
१.६.७	मध्यवर्ती क्षेत्रको आय	०।००
१.७	सांवा, ब्याज, लाभांश र बोनस	
१.७.१	सांवा फिर्ता	०।००
१.७.२	ब्याज	०।००
१.७.३	लाभांश तथा बोनस	०।००
१.८	गाविस/नपाबाट प्राप्त मालपोत (गाविस मालपोत)	३०००००।००
१.९	आयमुलक कार्यक्रम	०।००
१.१०	विविध आय	३०००००।००
१.१०.१	भाडा	
	हल, पसल भाडा	६८७४१२।००
	ग्रेडर भाडा	१५००००।००

सि.नं	विवरण	आ.व. ०७३१७४ को प्रस्तावित अनुमान
१.१०.२	धरौटी जफत र फिर्ता	५०००००।००
१.१०.३	पेशकी फिर्ता	०।००
१.१०.४	धरौटी सदरस्याहा	०।००
१.१०.५	अन्य आय	१५००००।००
२.६	सापटी फिर्ता प्राप्त एवम् भ्याट समायोजन	०।००
	कुल जम्मा	१०००००००।००

आगामी आ. व. ०७२/७३ को आन्तरिक स्रोत तर्फको प्रस्तावित व्यय

चालु खर्च

सि.नं	विवरण	आ.व. ०७३१७४ को प्रस्तावित अनुमान
१	उपभोग खर्च	
१.०१	तलब	
१.०१.१	तलब (कर्मचारी)	३२००००।००
१.०१.२	पदाधिकारी पारिश्रमिक	०।००
१.०१.३	कर्मचारी कल्याण कोष	३०००००।००
१.०१.४	वीमा प्रिमियम	३१५०००।००
१.०२	भत्ता	
१.०२.१	कर्मचारी भत्ता	३२००००।००
१.०२.२	पदाधिकारी भत्ता	०।००
१.०२.३	वैठक भत्ता	२०००००।००
१.०३	सरुवा भ्रमण खर्च तथा दैनिक भत्ता	३००००।००
१.०४	पोशाक	११५५००।००
१.०६	औषधी उपचार	२५००००।००
१.०८	तालीम कार्यक्रम खर्च	१०००००।००
२	कार्यालय संचालन र सेवा खर्च	
२.०१	पानी तथा विजुली महसुल	४०००००।००
२.०२	सञ्चार महशुल	२०००००।००
२.०३	कार्यालय सम्बन्धी खर्च	२५००००।००
२.०४	भाडा	३५००००।००
२.०५	मर्मत तथा सम्भार	७०००००।००
२.०६	इन्धन तथा अन्य इन्धन	
२.०६.१	सवारी इन्धन (पदाधिकारी)	४०००००।००
२.०६.२	सवारी इन्धन (कर्मचारी)	४०००००।००
२.०६.३	अन्य इन्धन	२००००।००
२.०७	परामर्श तथा अन्य सेवा शुल्क	
२.०७.०१	परामर्श शुल्क (कानूनी समेत)	४०००००।००

सि.नं.	विवरण	आ.व. ०७३/७४ को प्रस्तावित अनुमान
२.०७.२	सरसफाई तथा अन्य सेवा शुल्क	३०००००।००
२.०८	विविध खर्च	
२.०८.१	सदस्यता शुल्क	२५०००।००
२.०८.३	पुरस्कार	५००००।००
२.०८.४	परिषद संचालन खर्च	२०००००।००
२.०८.५	विविध खर्च	६५००००।००
४	सेवा तथा उत्पादन खर्च	
४.०३	पुस्तक तथा सामाग्री	५००००।००
४.०४	कार्यक्रम खर्च	६८४४५००।००
४.०५	कार्यक्रम भ्रमण खर्च	
४.०५.१	कार्यक्रम भ्रमण खर्च (पदाधिकारी)	४०००००।००
४.०५.२	कार्यक्रम भ्रमण खर्च (कर्मचारी)	७०००००।००
	चालु खर्च जम्मा	२५००००००।००

पूँजीगत खर्च

सि. नं.	विवरण	आ.व. ०७३/७४ को प्रस्तावित अनुमान
६. पूँजी निर्माण खर्च		
६.०१	फर्निचर फिक्चर्स	३०००००।००
६.०२	सवारी साधन	३६५१०६३।००
६.०३	मेशिनरी औजार तथा अन्य उपकरण	१०००००।००
६.०४	भवन निर्माण	३६५८०२३।००
६.०५	सार्वजनिक निर्माण खर्च	२५३५००००।००
६.०६	पूँजीगत सुधार खर्च	३६५८०४३।००
	जम्मा	२७४५००००।००
८. पूँजीगत अनुदान		
८.०१	सहकारी संस्था तथा व्यवसायिक संघ संस्थालाई अनुदान	३६५८०६१।००
८.०२	स्थानीय निकायलाई निशर्त अनुदान	४५५००००।००
८.०३	सामाजिक सेवा निशर्त अनुदान	३६५८१०३।००
८.०३.१	शिक्षा क्षेत्र अनुदान	३६५८१०३।००
८.०३.२	स्वास्थ्य क्षेत्र अनुदान	३६५८१०३।००
	जम्मा	४७०५००००।००
९.०२ भैपरी आउने		
१२. फिर्ता खर्च		५०००००।००
पूँजीगत खर्च जम्मा		७५००००००।००

आगामी आ. व. ०७२/७३ को केन्द्रिय शिर्षक तर्फको प्रस्तावित आय व्यय

सि. नं.	बजशिनं.	शिर्षक	०७३/७४ को प्रस्तावित	
			चालु	पूँजीगत
१	३०८१०९३	रोयल्टी व्यवस्थापन तथा वितरण	०	३०००००
२	३२५११३३	संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम	०	२४८८०००
३	३३७१०७४	आर्थिक केन्द्र तथा दुई जिल्ला जोड्ने सडक	०	१३४४००००
४	३४३१०१३	राष्ट्रिय युवा परिचालन	१७७४०००	०
५	३४९१०२३	मृतकका पत्नीलाई विशेष राहत कार्यक्रम	३०००००	०
६	३४९८०१३	स्थानीय शान्ति समिति	७२६०००	०
७	३६५०१५३	सामाजिक सुरक्षा	५१९७७८४००	०
८	३६५१०१४	बौद्ध दर्शन प्रवर्द्धन तथा गुम्बा विकास समिति	०	६०००००
९	३६५१०४३	स्थानीय निकाय वित्तिय आयोग	३०००००	०
		आदिवासी/जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान	०	२०००००
		उपेक्षित, उत्पिडित र दलित वर्ग उत्थान विकास समिति	३५००००	०
		पिछडिएको समुदाय उत्थान विकास समिति	३०००००	०
		जिविस अनुदान	२७२२६०००	२५९३५०००
		गाविस अनुदान	१८०७७०००	११०००४०००
		ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	२१२२०००	०
		ग्रामिण खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना	०	४९५२०००
		स्थानीय यातायात पूर्वाधार क्षेत्रगत कार्यक्रम	०	१२५०००००
		भोलुङ्गे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	०	९००००००
		ग्रामिण पहुँच कार्यक्रम	२५०००००	०
		ग्रामिण पहुँच कार्यक्रम	०	२१२०००००
		LGCDP	२२५०००००	०
		LGCDP	०	०
		स्थानीय स्तरका सडक पुल तथा सामुदायिक पहुँच सुधार परियोजना	०	१५००००००
		साना सिंचाई, नदी नियन्त्रण र अन्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	०	७००००००
		गरिवसंग विश्वेश्वर कार्यक्रम	१६७५०००	२३४००००
		निर्वाचन क्षेत्र विकास	०	१४७००००००

सि. नं.	बउशिनं.	शिर्षक	०७३/७४ को प्रस्तावित	
			चालु	पूँजीगत
२७	३०७११२३	गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	१५०००००	०
२८	३०७११२४	गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम	०	१५००००
२९	३७११०५३	रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम	४५०००००	०
३०	३७११०५४	रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रम	०	४०००००

सि.नं.	शिर्षक	आ.व. ०७३/७४ को प्रस्तावित अनुमान
६ पूँजी निर्माण खर्च		
६.०१	फर्निचर फिक्चर्स	३०००००।००
६.०२	सवारी साधन	३०००००।००
६.०३		
क	मेशिनरी औजार तथा अन्य उपकरण	५०००००।००
ख	विद्युतिय सूचना व्यवस्थापन	५०००००।००
६.०४	भवन निर्माण (प्रतिक्षालय)	५०००००।००
६.०५ सार्वजनिक निर्माण खर्च		
१	हात्ति नियन्त्रण योजना जिल्लास्तर	२०००००।००
२	प्रकोप व्यवस्थापन विशेष कोष	३००००००।००
३	बिभिन्न कार्यक्रमका लागि म्याचिड फण्ड	५००००००।००
४	मर्मत सम्भार विशेष कोष	४००००००।००
५	गत आ. व. को भुक्तानी दायित्व (क्रमागत)	२००००००।००
८ पूँजीगत अनुदान		
८.०१ सहकारी संस्था तथा व्यवसायिक संघ संस्थालाई अनुदान		
क	जिल्ला विकास समितिको सहकार्यका लागि उद्योग वाणिज्य संघहरूसंग गरिने कार्यक्रम (अनुसूचीमा उल्लिखित)	५०००००।००
ख	संचारकर्मी, पेशाकर्मीहरूसको संघ संगठनहरूसंग सहकार्यमा गरिने कार्यक्रम	४०००००।००
८.०२ स्थानीय निकाय निशर्त अनुदान		
क	अनुगमन मुल्यांकन, अवलोकन, सार्वजनिक सुनवाई, समिक्षा गोष्ठी, बुलेटिन प्रकाशन आदि	५०००००।००
ख	पत्रकार, एफ. एम., टि.भी. र संचार माध्यम	१०००००।००
ग	DPMAS (जिल्ला गरिवी अनुगमन तथा विश्लेषण प्रणाली स्थापना र संचालन) सम्बन्धी कार्य	२०००००।००
घ	मानव संसाधन विकास विशेष कोष	५०००००।००
ङ	कृषि तथा पशु विकास कार्यक्रम	३०००००।००
च	वातावरण व्यवस्थापन विशेष कोष	५०००००।००
छ	गरिवी निवारण तथा सामाजिक परिचालन कोष	१०००००।००
ज	जिल्ला स्थित कार्यालय सुदृढिकरण	२०००००।००

सि.नं.	शिर्षक	आ.व. ०७३/७४ को प्रस्तावित अनुमान
९.०२ भैपरी आउने		
क	आकस्मिक रुपमा आई पर्ने विभिन्न शिर्षकमा विनियोजन गरी खर्च गर्न	५०००००।००

सि.नं.	शिर्षक	आ.व. ०७३/७४ को प्रस्तावित अनुमान
८.०२ स्थानीय निकाय निशर्त अनुदान		
१	महिलाका लागि गरिवी न्यूनिकरण, सामाजिक परिचालन, स्थानीय विकास विशेष कोष	२०००००।००
२	महिला जिल्ला समन्वय समिति	३०००००।००
३	युवा तथा खेलकुद विकास कार्यक्रम (आ. व. ०७३/७४ राष्ट्रियपति रनिङ्ग शिल्ड जिल्ला खेलकुद विकास समिति, भापा रु. २ लाख समेत)	३०००००।००
४	गैससहरूसको ५ वर्षे रणनीतिक योजना तयार तथा क्षमता विकासका लागि गैसस महासंघसंग सहकार्य गर्ने	५०००००।००
५	धर्म, संस्कृती, कला, साहित्य, मातृभाषा शिक्षा	३०००००।००
६	अपाङ्ग जिल्ला समन्वय समिति (अनुसूचीमा उल्लिखित)	३०००००।००
७	आदिवासी जनजाति जिल्ला समन्वय समिति (अनुसूचीमा उल्लिखित)	३०००००।००
८	दलित वर्ग उत्थान जिल्ला समन्वय समिति (अनुसूचीमा उल्लिखित)	३०००००।००
९	पिछडा वर्ग तथा मधेशी, मुस्लिम जिल्ला समन्वय समिति (अनुसूचीमा उल्लिखित)	३०००००।००
१०	आई.ई.ई. प्रतिवेदनले औल्याएको क्षेत्रहरूमा वृक्षारोपण लगायत वातावरण संरक्षण कार्यक्रम (अनुसूचीमा उल्लिखित)	५०००००।००
११	विभिन्न दिवस तथा कार्यक्रम संचालन	२०००००।००

आ. व. ०७३/७४ मा संचालन गरिने योजना तथा कार्यक्रम

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	गाविस	इलाका नं.	बजेट
१	केचना गाविसमा रहेको माछा पोखरीहरूलाई व्यवस्थित बनाउन माछा पोखरीको डिलमा ४ स्टेप पक्की सिंङी ढलान र वृक्षारोपण	केचना	१	५०००००।००
२	कृषकहरूलाई जैविक मल र विषादी वनाउने तालिम	केचना		१०००००।००
३	पाठामारी-५ नयांहाट देखि पाठामारी-३ पिछल गाउँ हुँदै पाठामारी-२ फुटागाञ्ज पुल सडक ग्राभेल	पाठामारी		५०००००।००

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	गाविस	इलाका नं.	बजेट
४	कृषि वोरिंग जडान	पाठामारी	२	१०००००।००
५	बनियानी बजार ढल निकास	बनियानी-४		५०००००।००
६	पशुवधशाला र माछा बजार भवन व्यवस्थापन	बनियानी		१०००००।००
७	सोमवारेबाट गाविस भवन आउने देवी खोलामा पक्की पुल निर्माण	पृथ्वीनगर-७		५०००००।००
८	कमल पैनी मर्मत	पृथ्वीनगर-२		१०००००।००
९	ह्युमपाईप खरिद	गोलधाप-१-९		५०००००।००
१०	नागरिक सचेतना केन्द्रलाई च्याउ खेती तालिम र वीउ वितरण	गोलधाप		१०००००।००
११	देवी भण्डारीको घर दक्षिण नयां स्वास्थ्य चौकी भवन जाने बाटोमा पर्ने पैनीमा स्याव कल्भर्ट निर्माण	जलथल		५०००००।००
१२	कृषकहरूलाई जैविक मल र विषादी वनाउने तालीम	जलथल		१०००००।००
१३	अभिमुक्तेश्वर शिवालय मन्दिर अगाडीको कल्भर्ट निर्माण	पथरिया-७		५०००००।००
१४	भूमीगत स्यालो ट्युववेल र वोरिङ मोटर जडान	पथरिया	१०००००।००	
१५	बालुवाडी-२ र बालुवाडी-८ को विचमा सामुदायिक भवन निर्माण (साना किसान सहकारी संस्था लि. को सेरोफेरो)	बालुवाडी	५०००००।००	
१६	कृषि स्यालो ट्युववेल जडान	बालुवाडी	१०००००।००	
१७	भद्रपुर-११ र १२ अन्तरगत रहेको हडिया कृषक जलउपभोक्ता संस्थाको कुलो मर्मत	भद्रपुर नपा	३	५०००००।००
१८	कृषि क्षेत्रको विकासका लागि	भद्रपुर नपा		१०००००।००
१९	हल्दिवारी उच्च मावि छेउ बजारमा टहरा निर्माण	हल्दिवारी-५		५०००००।००
२०	व्यवसायीक नश्ल सुधार र गोठ सुधार कार्यक्रम	हल्दिवारी	१०००००।००	
२१	चारपाने राजगढ सडकको विर्तामोड खण्ड स्तरोन्नती गरि नाला निर्माण तथा कालोपत्रे	विर्तामोड नपा	४	५०००००।००
२२	डिप वोरिङ	विर्तामोड-३ र ४		१०००००।००
२३	स्याव कल्भर्ट निर्माण (मियावारी)	गरामनी-१		५०००००।००
२४	रेखा खोला सिंचाई आयोजना	गरामनी-२		१०००००।००
२५	सेती खोला पैनी पुर्ण खड्काको घर पुर्व कल्भर्ट निर्माण	शनि अर्जुन नपा-९	५	५०००००।००
२६	सिंगारी पैनी बांध निर्माण	शनि अर्जुन नपा		१०००००।००
२७	वर्दुबालचौक वेल्डार साठिमुरे सडक स्तरोन्नती, मर्मत	खुदुनावारी-३, ४, ५, ६	६	५०००००।००

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	गाविस	इलाका नं.	बजेट
२८	सिंचाई पोखरी निर्माण साधुटार	खुदुनावारी	७	१०००००।००
२९	बुधवारे बजार पक्की टहरा निर्माण	बुधवारे-९		५०००००।००
३०	सरुवा पैनी महान संरक्षण	बुधवारे		१०००००।००
३१	मेची राजमार्ग बरफेद देखि धारागोला भ्यूटावर जाने सडक ग्राभेल	शान्तिनगर-६		५०००००।००
३२	पांचपोखरी सिमसार क्षेत्र संरक्षण र पोखरी निर्माण	शान्तिनगर	१०००००।००	
३३	छविलाल मार्ग स्तरोन्नती	दुवागढी-३, ७, २, १	८	५०००००।००
३४	पाथिभरा पैनी मर्मत	दुवागढी-२		१०००००।००
३५	हुलाकी मार्ग संयुक्त ढुकुरे खोलामा कल्भर्ट निर्माण	धाईजन		५०००००।००
३६	धाईजन चौक पुर्व भिलमिले सिंचाई योजना	धाईजन-८		१०००००।००
३७	काली खोला र कवैधाप दोभानमा कल्भर्ट निर्माण	बाहुण्डांगी-१	९	५०००००।००
३८	मुल कृषक समुह मार्फत तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम	बाहुण्डांगी		१०००००।००
३९	निन्दा राजपैनी निर्माण	मेचीनगर-७, १२, १३		५०००००।००
४०	भेटनरी पशुपालन तालिम	मेचीनगर		१०००००।००
४१	लालभोडा मावि पश्चिम भोटलाल राजवंशीको घर छेउ कल्भर्ट निर्माण, ग्राभेल	ज्यामिरगढी-६	१०	५०००००।००
४२	कृषि सेवा केन्द्र भवन निर्माण	ज्यामिरगढी		१०००००।००
४३	भेलामुनी होलीमा कज्वे निर्माण	घेरावारी-३		५०००००।००
४४	सिंचाई पैनी निर्माण	घेरावारी-४, ३, २, १		१०००००।००
४५	चकचकी गाविस घेरावेरा	चकचकी	९	५०००००।००
४६	रेविज भ्याक्सन र कृत्रिम गर्भाधारण	चकचकी		१०००००।००
४७	राजगढ गाविस कार्यालय घेरावेरा	राजगढ		५०००००।००
४८	कृषि सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम	राजगढ-१-९		१०००००।००
४९	स्वास्थ्य चौकी डांगीवारीमा वर्थिङ सेन्टर भवन निर्माण	डांगीवारी	१०	५०००००।००
५०	डांगीवारी-७ धागु खोला सिंचाई मुल नहर पैनी मर्मत वडा नं.-४ लालखाडीबाट बग्ने पैनी मर्मत र पशु नश्ल सुधार कार्यक्रम	डांगीवारी		१०००००।००
५१	कनकाई नपा-८ भेटवाल गाउँबाट पश्चिम जाने बाटोमा रहेको भत्केको कल्भर्ट निर्माण	कनकाई नपा		११
५२	आदिवासी जनजातीका लागि वाखा वितरण र तालिम	कनकाई नपा	१०००००।००	

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	गाविस	इलाका नं.	बजेट
५३	शरणामती गाविसबाट पश्चिम ज्योतिष मार्गमा पर्ने होलीमा बक्स पुल निर्माण	शरणामती		५०००००।००
५४	सुरुङ्गा नहर सिंचाई मर्मत	शरणामती		१०००००।००
५५	गाविसको अधुरो गाविस भवन पक्की घेरावेरा र टहरा निर्माण	टाघनडुब्बा-३		५०००००।००
५६	स्प्रे टयाकी खरिद तथा कृषकलाई वितरण	टाघनडुब्बा		१०००००।००
५७	वेलाईतीवारी सेतुमारी केसी मार्ग ग्राभेल	कुमरखोद		५०००००।००
५८	सिंचाई व्यवस्थापन	कुमरखोद		१०००००।००
५९	साधुचौक देवदुत चौक सडक खण्डमा पर्ने होलीमा पक्की कल्भर्ट निर्माण	धरमपुर-५, ४		५०००००।००
६०	मंगलवारे वजारमा चिस्यान तथा संकलन केन्द्र स्थापना	धरमपुर		१०००००।००
६१	शिवगञ्ज बजारबाट पूर्व इलाका प्रहरी कार्यालय जाने सडक ढल निर्माण	शिव सताक्षी नपा-१	१२	५०००००।००
६२	पशुपालन सम्बन्धी विभिन्न रोग विरुद्ध खोप कार्यक्रम	शिव सताक्षी नपा		१०००००।००
६३	जनताचौरी होक्लावारी सडकको महाभारा-५ होक्लावारी खण्ड सडक ग्राभेल	महाभारा		५०००००।००
६४	पशु नश्ल सुधार तथा जैविक मल गड्यौला मल बनाउने कार्यक्रम	महाभारा	१३	१०००००।००
६५	त्रिभुवन उच्च माविबाट पूर्व सुकुम्बासी बस्ती हुँदै पूर्व तर्फ कालोपत्रे जोड्ने सडक ग्राभेल	पांचगाछी-१		५०००००।००
६६	जनता बजारमा कृषि टहरा निर्माण	पांचगाछी		१०००००।००
६७	घनेन्द्र घिमिरेको घर दक्षिण मरिया कृषो पक्की स्ल्याव कल्भर्ट निर्माण	बैगुनधुरा-४		५०००००।००
६८	अमर सामुदायिक अध्ययन केन्द्र बैगुनधुरा मार्फत गाविस भरी कागती, आप, लिच्ची विरुवा वितरण	बैगुनधुरा	१४	१०००००।००
६९	भुत्लुङ्ग खोला भूक्षय नियन्त्रण	तोपगाछी		५०००००।००
७०	पशु नश्ल सुधार कार्यक्रम कन्टेनर खरिद	तोपगाछी		१०००००।००
७१	बादगाउदेखि बगाह बजारसम्म सडक ग्राभेल निर्माणाधिन बाटो	कोरोवारी-६, ७		५०००००।००
७२	गाविस भित्रका समुहहरूलाई स्प्रे टयाकी वितरण	कोरोवारी		१०००००।००
७३	गाविस भवन कम्पाउण्ड घेरावेरा	गौरीगञ्ज	१५	५०००००।००
७४	फलफुलका विरुवा वितरण तथा तालिम	गौरीगञ्ज		१०००००।००
७५	मोहन देवको घर पश्चिम पवनलालको घर हुँदै दक्षिण हुलाकी मार्गसम्म बाटो	खजुरगाछी-३		५०००००।००

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	गाविस	इलाका नं.	बजेट
	ग्राभेल			
७६	उन्नत विउ विजन, फलफुलका विरुवा, कृषि तथा पशु व्यवस्थापन तालिम	खजुरगाछी		१०००००।००
७७	दामना बजारदेखि तिनकुने चौक हुँदै गौरादह हेगाटोली रामचन्द्रे खोलासम्मको सडकको अधुरो भाग ग्राभेल	गौरादह नपा-१०	१६	५०००००।००
७८	कृषि तालिम र फलफुलको उन्नत जातको विरुवा कृषकहरूलाई वितरण	गौरादह नपा-८, ९, १०		१०००००।००
७९	जेष्ठ नागरिक सम्मान प्रतिष्ठान भवन निर्माण	दमक नपा-१०		५०००००।००
८०	माटो परीक्षण तथा तालिम	दमक नपा		१०००००।००
८१	गाविस भवन घेरावेरा तथा टहरा निर्माण	लखनपुर	१७	५०००००।००
८२	व्यवसायिक तरकारी खेती प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम (विउ विजन तथा सामाग्री अनुदान, तालिम तथा अवलोकन भ्रमण)	लखनपुर		१०००००।००

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	स्थान	जम्मा
१	वासगौडा पूर्व भागु पैनीमा पक्की कल्भर्ट	धाइजन २, ३, ५	२०००००।००
२	फुलवासा खोला वि पुल निर्माण	दुवागढी ४	२५००००।००
३	त्रिवेणी खहरे खोला कल्भर्ट निर्माण	पथरिया-५, ७	२०००००।००
४	घाग्रा खोला कल्भर्ट निर्माण (पंचरत्न मावि पश्चिम)	चारपाने-७, घैलाडुब्बा	७०००००।००
५	अठार घरेवाट मिलडाडा जाने सडकमा स्लाव कल्भर्ट निर्माण	शनिश्चरे ५/६	१५००००।००
६	सिद्धीदाता प्रावि पश्चिमको कल्भर्ट निर्माण	बैगुनधुरा ५	५०००००।००
७	साधुचौक पूर्व डोरामारी खोला कल्भर्ट	महारानीभोडा-६, ९	७५००००।००
८	खजुरगाछी-फत्तेपुर आठमौजा पक्की पुल	खजुरगाछी	१०००००।००
९	दयाग्री खोला कल्भर्ट (शान्ति चौक पूर्व सुनहारा पश्चिम)	तोपगाछी - २, ८, ९	४५००००।००
१०	बराल होली कल्भर्ट निर्माण	धरमपुर ९	१५००००।००
११	गणेश घिमिरेको घर अगाडी कोइला खोलाको कल्भर्ट निर्माण	धरमपुर-४, ५	८०००००।००
१२	ठेकी टोला खोलामा पुल निर्माण	बनियानी	५०००००।००
१३	जलथल-५ रतन मेचेको घर छेउ खोल्सीमा स्ल्याव कल्भर्ट निर्माण	जलथल	५०००००।००
१४	कनकाई नपा-५ रमेश दाहालको घर अगाडी निर्माणाधिन अधुरो कल्भर्ट	कनकाई नपा	४५००००।००
१५	वडा नं.-७ तिमिसना बांध जाने सडकमा कल्भर्ट	पृथ्वीनगर-७	१०००००।००
१६	बनियानी-४ विशाल बस्तीबाट बालुवाडी हुँदै	बनियानी	४०००००।००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	जम्मा
	पथरिया घेरावारी जोड्ने सडकमा स्याव		
१७	वडा नं.-७ भरत राजवंशी गाउँ देखि पूर्व राजमार्ग जोड्ने बडोभोडा सडकमा कल्भर्ट निर्माण	बालुवाडी	२०००००।००
१८	कालेन्द्र राजवंशीको घर तिर जाने पुल निर्माण	बनियानी-२	९०००००।००
१९	बाह्रफाले आर. सि. सि. कल्भर्ट	मेचीनगर	२०००००।००
२०	पञ्चकन्या प्रावि अगाडीको एप्रोच सडक कृष्णा खोल्सीमा कल्भर्ट	लखनपुर-४	२०००००।००
२१	बाह्रदशी खोला साई मन्दिर उत्तर कल्भर्ट स्याव ढलाई	शनि अर्जुन-७	३०००००।००
२२	गेउरिया खोला अधुरो कल्भर्ट (लखनपुर १ सावित्राचौक देखी दक्षिण मंगलवारे जाने सडकमा पर्ने)	लखनपुर १	७०००००।००
२३	वालकल्याण बोडिङ्ग अगाडी स्याव कल्भर्ट निर्माण	विर्तामोड	३०००००।००
२४	प्रगतिनगर (गरामनी-३) बाट शंकरवाडी लवगञ्ज हुँदै सैनिक जाने बाटोको कुकुरभुक्का खोलामा स्याव कल्भर्ट निर्माण	गरामनी	१००००००।००
२५	चिलिमगढी घाट छेउ स्याव कल्भर्ट निर्माण	बुधवारे-९	४०००००।००
२६	भद्रकाली उच्च मावि पूर्व कल्भर्ट निर्माण	महारानीभोडा-६	५०००००।००
२७	शनि अर्जुन-५ बाट वडा नं.-९ जाने तिनपैनीमा कल्भर्ट	शनि अर्जुन नपा	३०००००।००
२८	दुवागढी-९ ज्यामिरगढी जाड्ने रंगलाल मार्गको कल्भर्ट	दुवागढी, ज्यामीरगढी	१५००००।००
२९	सिमेन्ट फेक्ट्री पूर्व फूलवासा खोलामा पंखा निर्माण	दुवागढी २	५०००००।००
३०	गोलेचोक देखी महेशपुर गाविस आउनेबाटोमा स्लाभ कल्भर्ट	पृथ्वीनगर ४	५०००००।००
३१	बालुवाटार मार्गमा रहेको कज्वे पुननिर्माण	चारपाने-२, धैलाडुब्बा	८०००००।००
३२	साधुकुटी जाने बाटोमा कल्भर्ट	बुधवारे	२०००००।००
३३	भानु निमावि घेरावेरा	खुदुनावारी-८	१०००००।००
३४	बाशिष्ठ आश्रम	लखनपुर	२०००००।००
३५	साकेला पर्यटकीय बाल निर्माण	पृथ्वीनगर	१०००००।००
३६	आयषा टयाक्टर शोरुम पश्चिम तारा नमस्ते अनाथ आश्रम जाने बाटोको नाला निर्माण	विर्तामोड-७	१०००००।००
३७	भुक्टी निमाविको पुरानो भवन मर्मत सम्भार	शरणामती	१०००००।००
३८	रेडक्रस भवन चप्रामारी (सुरुङ्गा)	कनकाई नपा	१०००००।००
३९	भानु मावि घेरावेरा	धरमपुर	१०००००।००
४०	कृषि बजार बनियानी ढल निकास तथा बजार ग्राभेल	बनियानी-४	२०००००।००
४१	अपाङ्ग हस्तकला सम्बन्धी तालिम (जिल्ला अपाङ्ग	जिल्ला	१०००००।००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	जम्मा
	संघसंगको सहकार्य)		
४२	स्वास्थ्यको अधुरो भवन मर्मत सम्भार	पांचगाछी-६	१०००००।००
४३	नरेन्द्र जनता उच्च माविमा सोलार प्यानल जडान	तोपगाछी-९	१०००००।००
४४	आदर्श महिला सामुदायिक भवन	पृथ्वीनगर-१	३०००००।००
४५	महिला सामुदायिक भवन, सिर्जना चौक	गोलधाप-१	३०००००।००
४६	लक्ष्मी उच्च माविमा साईकल स्टेण्ड निर्माण	बनियानी	१५००००।००
४७	देवनिया मलामी घर निर्माण (चन्द्रगढी)	भद्रपुर	१०००००।००
४८	चमरधाप प्रावि घेरावेरा एवम् विद्युत पोल खरिद	गरामनी-९	१०००००।००
४९	फाल्गुनन्द सालिक निर्माण	शनिअर्जुन	५०००००।००
५०	कृष्ण प्रणामी मन्दिर	पथरिया	२०००००।००
५१	बालबालिकाहरूको लागि खेल मैदान निर्माण	पाठामारी-५	१०००००।००
५२	मानव धर्म सेवा सत्संग भवन	मेचीनगर	२०००००।००
५३	बालबालिका विकास केन्द्र टहरा निर्माण	केचना-१	१०००००।००
५४	कृष्ण प्रणामी मन्दिर	विर्तामोड-२	१०००००।००
५५	पाथिभरा पर्यटकीय क्षेत्रमा बाल बगैँचा निर्माण	जलथल-१	१०००००।००
५६	भगवती प्रावि घेरावेरा तथा गेट निर्माण	भद्रपुर-१३	१०००००।००
५७	आदिवासी जनजाति भवन	पृथ्वीनगर-४	१०००००।००
५८	पारिजात महिला फुटबल क्लब महिला खेलाडी उत्पादन कार्यक्रम	शनिअर्जुन-९	१०००००।००
५९	शुक्रराज प्रावि घेरावेरा	गरामनी-३	२०००००।००
६०	आदिवासी समसानघाटमा मलामी गृह भवन निर्माण	पथरिया	१५००००।००
६१	सांगवेद संस्कृत माविको कम्पाउण्ड निर्माण	विर्तामोड-३	१०००००।००
६२	चन्द्रभानु मावि घेरावेरा	पृथ्वीनगर-४	१०००००।००
६३	हाभाडेग्रा सामुदायिक भवन निर्माण (मेचे)	जलथल-५	२०००००।००
६४	गढी गाउँ उच्च माविको विज्ञान प्रयोगशाला	शान्तिनगर-५	१०००००।००
६५	दुर्गा मन्दिर	बनियानी-४	१०००००।००
६६	ओमकारेश्वर विद्यापिठ शौचालय निर्माण	गोलधाप-३	३०००००।००
६७	हुलाकी सडकबाट उत्तर पट्ट टोल चांदनी चौक अधिकारी टोल दहगाउँ हुँदै शिशु स्याहार केन्द्रसम्म सडक ग्राभेल	बैगुनधुरा-९	१०००००।००
६८	किरात हाङ्गसाम साम्योग माडहिम मन्दिर घेराबारा र शौचालय निर्माण	गोलधाप-३	२०००००।००
६९	धिमाल, सन्थाल, राजवंशी, मेचे र मुण्ड जातीको सांस्कृतिक प्रवर्द्धन कार्यक्रम	भापा	२५००००।००
७०	राधाकृष्ण आश्रम निर्माण, मर्मत	पाठामारी-५	२५००००।००
७१	मदर्शा इस्लाम उलम घेरावेरा	खजुरगाछी-५	१०००००।००
७२	गुरुकुल वेद विद्याश्रम निर्माण र मर्मत	गौरीगञ्ज	१०००००।००
७३	वडा नं. ३ पूर्व उत्तर सुकुम्बासी टोल हुँदै गुरुङ्ग	बालुवाडी	२०००००।००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	जम्मा
	वस्ती बाटो ग्राभल		
७४	दुर्गा मन्दिर	ज्यामिरगढी-९	१०००००।००
७५	सेरङ्ग छ्योलिङ्ग बौद्ध गुम्बा	शनिअर्जुन-४	१०००००।००
७६	टांसी छ्योलिङ्ग बौद्ध गुम्बा, जोरघरे	गौरादह-५	१०००००।००
७७	शिवालय मन्दिर निर्माण	कुमरखोद-८	१०००००।००
७८	नेपाल सन्तमन्त सत्संघ भवन घेरावेरा	कोरोवारी-८	१०००००।००
७९	मोती माविमा मोन्टेश्वरी संचालन	गौरादह-१	१०००००।००
८०	मनोज भूपेन्द्र स्मृति भवन निर्माण	भद्रपुर	२०००००।००
८१	सिंहदेवी देवस्थल निर्माण, मर्मत	दमक-१८	१५००००।००
८२	भद्रपुर-९ को किरांत कल्याण समितिको भवन निर्माण	भद्रपुर न.पा.	५०००००।००
८३	लखनपुर गाविस बाल मैत्री घोषणामा सहयोग	लखनपुर	१०००००।००
८४	७ निर्वाचन क्षेत्रमा लागू औषध सचेतनामूलक कार्यक्रम प्रति निर्वाचन क्षेत्र रु. ५० हजारका दरले (मेचीनगर, विर्तामोड, भद्रपुर, कनकाई, शिवसताक्षी, गौरादह, दमक नगरपालिका क्षेत्र र सो नपाको पेरीफेरीमा रहेका गाविसमा) (सम्बन्धित गै. स. स. संग सहकार्य)	भापा	३५००००।००
८५	बालमैत्री स्थानीय शासन ३३ गाविसलाई रु. ५० हजारका दरले गाविस मार्फत	भापा	१६५००००।००
८६	बालबालिकाको आखा जांच शिविर ७ निर्वाचन क्षेत्र रु. ५० हजारका दरले (शान्तिनगर, ज्यामिरगढी, बनियानी, बुधवारे, टाघनडुब्बा, खजुरगाछी, तोपगाछी केन्द्र र पेरीफेरी गाविस तथा नगरपालिकामा समेत) (मेची आंखा अस्पतालसंग सहकार्य)	भापा	३५००००।००
८७	माविस्तरीय जिविस कप फुटबल (खेलकुद विकास समितिसंग सहकार्य)	भापा	५०००००।००
८८	माविस्तरीय जिविस कप क्रिकेट (खेलकुद विकास समितिसंग सहकार्य)	भापा	५०००००।००
८९	समसुला जान नुरहक मदर्शा विद्यालय छत र ब्रण्डा, सिडी समेतको निर्माण कार्य	पाठामारी-५	१५००००।००
९०	आदिवासी जनजातिहरूको लागि सामुदायिक भवन निर्माण	केचना-३	२०००००।००
९१	केचना बजार व्यवस्थापन, टहरा निर्माण तथा ढल निकास	केचना-१-९	२०००००।००
९२	भैसावाडीको पुरानो पुल पुनः निर्माण	भद्रपुर न.पा.-१	२०००००।००
९३	देवनिया पुल उत्तर शुकुराज निमाविसम्म देवनिया खोला तटबन्धन (सुकुम्बासी बस्ती उत्तर)	गरामनी-३	२०००००।००
९४	देवि पन्चकन्या उत्तर शनिअर्जुन सिमाना जोडने बाटो स्तरोन्ती	विर्तामोड-१	१५००००।००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	जम्मा
९५	गाउघर क्लिनिक तथा खोप केन्द्र भवन निर्माण	शान्तिनगर	३०००००।००
९६	सतमिलन महिला समुह भवन निर्माण, मर्मत	भद्रपुर-९	२०००००।००
९७	कैदले पर्यटन विकास (बाल उद्यान, पोखरी निर्माण, फाल्गुनन्द बनबाटिका संरक्षण)	खुदुनावारी-९	३०००००।००
९८	हडियाखोला पुल दक्षिण तटबन्ध	बुधवारे-७, ८	३०००००।००
९९	नारी शिप विकास भवनको छत निर्माण, अधुरो	दुवागढी-४	२०००००।००
१००	भिलमिले पैनी मर्मत (मुहान)	धाईजन-३	१०००००।००
१०१	अमर प्रावि घेरावारा	धाईजन-४	२०००००।००
१०२	स्लामियां नुरिया गरिव नवाज मदर्शा भवन निर्माण तथा मर्मत सम्भार	टाघनडुब्बा-२	५०००००।००
१०३	तालिमन पुरान मुक्ताहुर उलाम मदर्शा	केचना	५०००००।००
१०४	सन्ध्यायमुनी होली पुर्व बाटो ग्राभल	राजगढ-८	२०००००।००
१०५	त्र्यम्बक महाकाल दुर्गा भगवती मन्दिर मर्मत, निर्माण (साविक अर्जुनधारा-७)	शनिअर्जुन-६	२०००००।००
१०६	योगा बाल विकास कम्पाउण्ड निर्माण	बुधवारे-५	१०००००।००
१०७	दशरथ उच्च मावि पुस्तकालय भवन	दुवागढी-४	१०००००।००
१०८	पशु बजार व्यवस्थापन स्तरोन्ती तथा घेरावेरा	राजगढ-६	३०००००।००
१०९	ज्यामिरगढी मावि घेरावेरा	ज्यामिरगढी	१०००००।००
११०	अपाङ्ग आवासिय विद्यालयको कम्पाउण्ड वाल निर्माण	मेचीनगर	१५००००।००
१११	दिपेन्द्र प्रावि घेरावेरा	बाहुण्डांगी	१०००००।००
११२	भेलामुनी भिलमा कच्चे निर्माण	घेरावारी ३	५०००००।००
११३	श्रीराम बाल विकास केन्द्र भवन	राजगढ-२	१०००००।००
११४	कटरडांगी निमावि घेरावेरा	चकचकी-७	१०००००।००
११५	बाल केन्द्र भवन निर्माण	डांगीवारी	१०००००।००
११६	चकचकी-५ को विरिड धारमा भूमिगत सिंचाई आयोजना डिप बोर्डिङ विद्युत	चकचकी गाविस	१०००००।००
११७	जलकन्या शक्तिपिठ उपकार केन्द्र घेरावेरा, भवन मर्मत	शनिअर्जुन-८	२०००००।००
११८	लक्ष्मी प्राविमा छानामा कर्कटपाता	टाघनडुब्बा	१०००००।००
११९	कुवाडीदेवी मावि खेल मैदान	कुमरखोद	१०००००।००
१२०	चकचकी-७ सिमसार चोकको सापडिग्री खोलामा पक्की पुल	चकचकी गाविस	३०००००।००
१२१	कृषि बजारमा टहरा निर्माण	कुमरखोद-९	२५००००।००
१२२	उराउ महिला समुहलाई सिपमूलक भवन निर्माण	टाघनडुब्बा-९	२५००००।००
१२३	वडा नं. ८ भेट्वाल गाउँबाट पश्चिम जाने बाटोमा रहेको भत्केको कल्भर्ट निर्माण	कनकाई नपा	१०००००।००
१२४	धरमपुर-पाँचगाछी सडक अन्तर्गत पर्ने नहरचोकबाट गुम्बा सडक ग्राभल	धरपुर-२	२०००००।००
१२५	सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको भवन छत ढलान	शिवसताक्षी-७	१५००००।००
१२६	केर्खा कुञ्जीवारी बोर्डर सडकको महाभारा	महाभारा	३०००००।००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	जम्मा
	सडक खण्ड ग्राभेल		
१२७	साना किसान कृषि सहकारी संस्था भवन घेरावेरा	पथरिया-९	१०००००।००
१२८	पाँचगाछी-६ जनता बजार-आमबाडी-शिवगञ्ज सडक स्तर उन्नती	पाँचगाछी	३०००००।००
१२९	केर्खा बजारमा ढल निर्माण	तोपगाछी-७	३०००००।००
१३०	बैगुनधुरा दुधे टुक रोड दक्षिण ग्राभेल	बैगुनधुरा	२०००००।००
१३१	शान्ती निमावि भवन घेरावेरा	धरमपुर	१०००००।००
१३२	मोहनदेवको घरपश्चिम पवनलालको घरहुँदै दक्षिण हुलाकी मार्गसम्म बाटो ग्राभेल	खजुरगाछी- ३	३०००००।००
१३३	लेहराखट खोल्सी कल्भर्ट निर्माण	गौरीगञ्ज-३,९	३०००००।००
१३४	गरामनी-४ मञ्जु कार्कीको घर हुँदै लवगज हुँदै हल्दिवारी जोड्ने सडक	गरामनी-३,४	२०००००।००
१३५	ग्वालडुब्बा कृषि बजार व्यवस्थापन	गौरादह	२०००००।००
१३६	दमक-३ को सिमानाबाट पानी टयाकीसम्म	दमक-१	२०००००।००
१३७	श्रीजंगा मार्ग, सिम्ले	लखनपुर-१	१०००००।००
१३८	रेडक्रस सामुदायिक भवन र शौचालय निर्माण	लखनपुर-१	२०००००।००
१३९	पृथ्वीनगर-४ बाट चेपाङ्गवस्ती हुँदै पश्चिमी सडक ग्राभेल	पृथ्वीनगर	२०००००।००
१४०	कन्काई नपा ६ जिवन काफलेको घर हुँदै दक्षिण केशव विमलीको घर हुँदै ढकाल गाउ जाने सडक ग्राभेल	कन्काई नपा ६	२०००००।००
१४१	रिजाल चौक हुलाकी बाटो देखि सरकलाल गाउ सम्म जोड्ने बाटो ग्राभेल	राजगढ-५	२०००००।००
१४२	घेरावारी-६ शिवालय मन्दिर उत्तर जुनेली वाध हुँदै नेत्र शाखा मार्ग जोड्ने सडक	घेरावारी-६	२०००००।००
१४३	बासुदेव भट्टराईको घर देखी बाल क्लब जाने बाटो निर्माण	पथरिया ८	२०००००।००
१४४	राम पोखरीबाट कमलधाप हुँदै वडा नं.-१ जाने जंगली पथ सडक	पृथ्वीनगर-५	२०००००।००
१४५	योङ्ग्या चौकबाट नहरचौकसम्म जाने राम मार्ग स्तरान्ती	शिवसताक्षी-८	२०००००।००
१४६	सैनिकमोड गोलधाप सडकको नमुना चौकबाट पश्चिम गरामनी-१ को सापडिग्री हुँदै चकचकी-७ जनता होली हुँदै जनजागृति उमावि गोलधाप जाने सडक	गोलधाप	२०००००।००
१४७	विरिड् खोला जयपुर बाटो ग्राभेल	बुधबारे-४	२०००००।००
१४८	पाठामारी १,३,८ हुँदै वडा नं. ९ जाने सडक स्तरान्ती	पाठामारी	२०००००।००
१४९	पंचम मिलबाट वालुवाटार हुँदै सिर्जना वस्ती जाने सडक ग्राभेल	कुमरखोद	२०००००।००
१५०	गोलधाप २ बाट गाविस भवन पूर्व सिंहवाहिनी	गोलधाप	२०००००।००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	जम्मा
	मन्दिर हुँदै वडा नं. ४ र ६ जाने सडक स्तरान्ती		
१५१	शरणामती गाविस भवन हुँदै तामाङ्ग बस्ती जाने सडक ग्राभेल	शरणामती	२०००००।००
१५२	श्रीप्रावि बाह्रघरे दक्षिण वडा नं.-७ बाट लखनचौक हुँदै दुलाल चौक मेची राजमार्ग जोड्ने बाटो स्तरीय ग्राभेल शनिअर्जुन-८ हुँदै बुधवारे-७ निस्कने	शनि अर्जुन	२०००००।००
१५३	महानन्द चोकबाट पश्चिम चर्च हुँदै अतिथि सदनबाट आउने ठाडो वाटो सम्मको सडक स्तरान्ती	शनि अर्जुन	२०००००।००
१५४	डिल्ली प्रसाईको घर उत्तरबाट गंगा खोदापेको घरसम्म स्तरान्ती		२०००००।००
१५५	भमक चोकबाट निशिनधुरा रायसिंह टोल जाने सडक	बैगुनधुरा	२५००००।००
१५६	स्कूलचौन डोरामारी बनिया टोली खजुरगाछी सडक		२०००००।००
१५७	भागुडुब्बा बजार पश्चिम प्रेम हजामको घर छेउबाट जाने सडक	राजगढ	२०००००।००
१५८	कुलवहादुर कडरियाकको घर अगाडी पूर्व जाने सडक	गोलधाप-४	३०००००।००
१५९	गौरादह नपा २ पेटोल पम्पबाट टिका गुरागाईको घर हुँदै डिठा चौकसम्मको बाटो स्तरान्ती	गौरादह	३०००००।००
१६०	विर्ता बजारबाट घैलाडुब्बा जोड्ने सडक स्तरान्ती		२०००००।००
१६१	कमलधापबाट पृथ्वीनगर-१, २, ३ जाने सडक स्तरान्ती	पृथ्वीनगर	२०००००।००
१६२	यामप्रसाद गुरागाई र भाष्कर न्यौपानेको घर पश्चिम वडा नं.-३ जोड्ने सिंगली होलीमा कच्चे	धरमपुर-२	२०००००।००
१६३	अधिकारी मिलचौक चकचकी ४ बाट चिया बगान हुँदै कन्चनगढ जाने वाटो ग्राभेल	चकचकी ७	२०००००।००
१६४	जयराम मेचेको घर पूर्व दुर्गा मन्दिर हुँदै सापडिग्री जोड्ने वाटो ग्राभेल	चकचकी ७	२०००००।००
१६५	सैनिक जनजागृति चौक सिर्जना चौक मिलन चौक बेलागाडा चौक हुँदै पाराखोपी जोड्ने सडक	गोलधाप	२०००००।००
१६६	भद्रकाली उच्च मावि जाने सडक स्तरान्ती (साविक महारानीभोडा-६)	गौरादह	२०००००।००
१६७	हिमालय चौकदेखि हरी थापाको घरसम्म सडक स्तरान्ती	गौरादह-३	२०००००।००
१६८	चारपाने राजगढ सडक खण्डबाट श्री हरी सामुदायिक विकास केन्द्रको भवन हुँदै गोकुल	विर्तामोड	२०००००।००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	जम्मा
	जोशी मार्ग जोड्ने बाटो		
१६९	सुकुम्बासी बस्तीमा विद्युत विस्तार	दमक	१०००००।००
१७०	हिमाली निमाविको मैदान पुर्ने तथा बाल मैत्री सामाग्री व्यवस्थापन	कनकाई-८	२०००००।००
१७१	दिपेन्द्र स्मृति बाल विकास केन्द्र	दमक-१८	५००००।००
१७२	ओझा वंश कार्यालय भवन अगाडीको शिवाल मन्दिर	दमक-१३	१५००००।००
१७३	शिव मन्दिर निर्माण	दमक-१८	५००००।००
१७४	भद्रपुर-१० मा रहेको महिला समुह भएको भवन घेरावेरा (अधुरो भवन)	भद्रपुर-१०	५००००।००
१७५	काली मन्दिर कलवलगुरी	चन्द्रगढी	५००००।००
१७६	७ निर्वाचन क्षेत्रमा लागू औषध सचेतनामुलक कार्यक्रम प्रति निर्वाचन क्षेत्र रु. ५० हजारका दरले (मेचीनगर, विर्तामोड, भद्रपुर, कनकाई, शिवसताक्षी, गौरादह, दमक नगरपालिका क्षेत्र र सो नपाको पेरीफेरीमा रहेका गाविसमा) (सम्बन्धित गै. स. स. संग सहकार्य)	भ्यापा	७०००००।००
१७७	बाखा साटासाट उपहार कार्यक्रम ३३ गाविसमा १ लाखका दरले (गाउँ विकास कार्यक्रम एवम् गरिवसंग विश्वेश्वर कार्यक्रमसंग सहकार्य हुने गरी)	भ्यापा	३३०००००।००
१७८	७ निर्वाचन क्षेत्रमा लोकसेवा कक्षा संचालन रु. १५००००।०० का दरले (जिविस मार्फत गाविसमा) (मेचीनगर, चन्द्रगढी, बनियानी, शनिअर्जुन, राजगढ, गौरिगञ्ज, लखनपुर केन्द्र रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा)	भ्यापा	१०५००००।००
१७९	सिपमुलक तालिम (बाहुण्डांगी, विर्तामोड, पृथ्वीनगर, खुदुनावारी, कुमरखोद, कोरोवारी, धरमपुर केन्द्र रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा)	भ्यापा	
१८०	क्षेत्र नं.-१ बेमीसमी खेती (कृषि विकास कार्यालयसंग सहकार्य)	भ्यापा	१०००००।००
१८१	क्षेत्र नं.-२ व्युटिसियन तालिम (सिप विकास कार्यालयसंग सहकार्य)	भ्यापा	१०००००।००
१८२	क्षेत्र नं.-३ बांसबाट बन्ने सामाग्री बनाउने तालिम (सिप विकास कार्यालयसंग सहकार्य)	भ्यापा	२०००००।००
१८३	क्षेत्र नं.-४ पशुपालन तथा गोठ सुधार तालिम (पशु सेवा कार्यालयसंग सहकार्य)	भ्यापा	१०००००।००
१८४	क्षेत्र नं.-५ बगर तथा तरकारी खेती तालिम (कृषि विकास कार्यालयसंग सहकार्य)	भ्यापा	२०००००।००
१८५	क्षेत्र नं.-६ च्याउ खेती तालिम (कृषि विकास	भ्यापा	१०००००।००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	जम्मा
	कार्यालयसंग सहकार्य)		
१८६	क्षेत्र नं.-७ बुटिक तालिम (सिप विकास कार्यालयसंग सहकार्य)	भ्यापा	१०००००।००
१८७	दलित महिलाहरूका लागि किशोरी शिक्षा तथा सेनेटरी सामाग्री प्रयोग सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम (क्षेत्र नं.-१ शान्तिनगर, ३ पाठामारी, ५ चकचकी, ६ बैगुनधुराका सामुदायिक विद्यालय)	भ्यापा	४०००००।००
१८८	आदिवासी जनजातिका अगुवा महिलाहरूका लागि कानूनी शिक्षा, प्रस्ताव लेखन, नेतृत्व विकास सम्बन्धी कार्यक्रम (क्षेत्र नं.-२ दुवागढी, ४ कनकाई नपा, ७ तोपगाछी गाविस केन्द्र रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा)	भ्यापा	३०००००।००
१८९	उद्यमशिलता विकास : सामुहिक तरकारी खेती (केचना, खजुरगाछी, घेरावारी, पाठामारी, कोरोवारी, पाचगाछी, महाभारा केन्द्र रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा)	भ्यापा	७०००००।००
१९०	अन्तरपार्टी पार्टी महिला सञ्जाल भवन मर्मत र क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	भ्यापा	३०००००।००
१९१	आदिवासी जनजाति दिवस मनाउने	भ्यापा	२०००००।००
१९२	३० गाविसलाई ओडिएफ घोषणाका लागि आवश्यक कार्यक्रम गर्न प्रति गाविस ५० हजारका दरले	भ्यापा	१५०००००।००
१९३	गाविस ओडिएफ घोषणा वापत रु. १ लाखका दरले पुरस्कार	भ्यापा	५०००००।००
१९४	अति गरिव तथा विपन्न समुदायमा सुलभ शौचालय निर्माणमा सहयोग जिल्ला भित्रका दक्षिणी गाविसमा मांगको आधारमा प्राथमिकता दिइने	भ्यापा	१००००००।००
१९५	७ वटै निर्वाचन क्षेत्रमा भूकम्प प्रतिरोधात्मक घर निर्माण तालिम क्षेत्र नं.-१ धाईजन, २ हल्दिवारी, ३ जलथल, ४ बुधवारे, ५ गोलधाप, ६ गौरादह नपा, ७ लखनपुर केन्द्र रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा)	भ्यापा	७०००००।००
१९६	क्षेत्र नं.-१ : दलित तथा लोपोन्मुख समुदायलाई मोवाईल मर्मत तालिम धाईजन केन्द्र रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा	भ्यापा	२०००००।००
१९७	क्षेत्र नं.-२ : जनजातिलाई लोकसेवा तयारी कक्षा गरामनी केन्द्र रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा	भ्यापा	१५००००।००
१९८	क्षेत्र नं.-३ : आदिवासी समुदायलाई हाउस वायरिङ्ग तालिम बालुवाडी केन्द्र रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा	भ्यापा	२०००००।००
१९९	क्षेत्र नं.-४ : मौरीपालन तालिम शनिअर्जुन केन्द्र	भ्यापा	१०००००।००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	जम्मा
	रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा		
२००	क्षेत्र नं.-५ : मुसलमान तथा पिछडा वर्गका लागि मोटरसाईकल मर्मत तालिम डांगीवारी केन्द्र रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा	भापा	२०००००।००
२०१	क्षेत्र नं.-६ : आदिवासी महिलाहरुको पाक शिक्षा सम्बन्धी तालिम महाभारा केन्द्र रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा	भापा	२०००००।००
२०२	क्षेत्र नं.-७ : जेष्ठ नागरिकका लागि अवकाश जीवन जिउने कला सम्बन्धी तालिम दमक केन्द्र रही सो गाविसको पेरीफेरीमा रहेका गाविस तथा नपामा	भापा	१०००००।००
२०३	नेत्रहिनका लागि मोविलिटी र अपाङ्गका लागि सांकेतिक भाषा सम्बन्धी तालिम (नेत्रहिन संघसंग एवम् बहिरा संघसंग सहकार्यमा गर्ने)	भापा	१५००००।००

आ. व. ०७३/७४ मा संचालन हुने योजनाहरुको छनौट सूची (आर्थिक केन्द्र तथा दुई जिल्ला जोडने सडक)

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	रकम
१	आशामोड कोचाटोली सुन्दरपुर सडक	गोलधाप, राजगढ-६	५०००००।००
२	नेत्र मार्ग (घेरावारी खण्ड)	घेरावारी	५०००००।००
३	साधुकुटी देखि बजगाई गाउ हुदै गाविस भवन जाने सडक ग्राभेल	डांगीवारी	५०००००।००
४	शिखर चौक हुदै सुकुम्बासी टोल जोड्ने सडक कालोपत्रे	दमक-१०	८०००००।००
५	मेचीनगर ५ को भक्ति आचार्यको घर उत्तर हरी निमावी जोड्ने सडक जिरायत मार्ग ग्राभेल	मेचीनगर	५०००००।००
६	महाभारा टुनुवस्तीबाट चौरी जाने सडक ग्राभेल वाकी खण्ड	महाभारा	५०००००।००
७	रंगेडांडा (साविक महेशपुर) बाट जनकल्याण स्कूलदेखि फागु चौक माझी बस्ती हुदै जानेचौक सडक	भद्रपुर	५०००००।००
८	महेशपुर मन्त्रीचौकदेखि बाखापालन फारामसम्म सडक ग्राभेल	भद्रपुर	५०००००।००
९	राजगढ-६ जाल्पा बस्ती सडक कल्भर्ट समेत	राजगढ	६४००००।००
१०	आपगाछी चोकबाट दक्षिण किचकवध जाने वाटो ग्राभेल	भद्रपुर नपा	५०००००।००
११	भूकुटी मार्ग (साविक चन्द्रगढी-१) कालोपत्रे	भद्रपुर-१३	५०००००।००
१२	सोमनाथ खतिवडाको घर पूर्व हुदै हुलाकी राजमार्ग जोड्ने सडक ग्राभेल (पाथिभरा मार्ग)	जलथल-६	५०००००।००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	रकम
१३	पाठामारी-१ इटाभट्टाबाट सुनकोशी बगान हुदै कचनकवल जाने सडक	पाठामारी	५०००००।००
१४	पृथ्वीनगर लाहुरेचौक दक्षिण बनियानी हुदै पाठामारी जोड्ने सडक		५०००००।००
१५	पाचगाछी वडा नं. ४ बाट बुलुचोक हुदै वाहुन टोल जाने सडक ग्राभेल	पाचगाछी	५०००००।००
१६	पथरिया ८ र ९ रिंगरोड	पथरिया	५०००००।००
१७	पथरिया-५,६,७ हुदै बालुवाडी घेरावारी जाने सडक (बालुवाडीबाट पथरिया)	पथरिया	५०००००।००
१८	पथरिया उच्चमावि पश्चिम हात्तिपाला हुदै घेरावारी जोड्ने सडक ग्राभेल (बालुवाडी पथरिया खण्ड)	पथरिया	५०००००।००
१९	डुडावारी मंगलबारे हुदै कुञ्जीवारी सडक	शिवसताक्षी	५०००००।००
२०	जनज्योति प्रावि हुदै पूर्व अधिकारी चोकबाट पूर्व उत्तम खड्काको घाघरा खोला जाने सडक ग्राभेल	चकचकी	५०००००।००
२१	धरमपुर शुक्रबारे पाराखोपी पाचगाछी सडक स्तरोन्नती	धरमपुर	५०००००।००
२२	हल्दिवारी-१ बाट जलथल-२ हुदै मेजरनी चौक	हल्दिवारी	५०००००।००
२३	मेची मार्ग पूर्व विरान मार्ग (पुरानो घाट घण्टी)		५०००००।००
२४	भोल्लेचौन भट्टराई टोल हुदै प्रेम दाहालको घरसम्म सडक	धरमपुर-२	५०००००।००
२५	साविक महेशपुर-१ बाट पृथ्वीनगर-४ जानेचौक जोड्ने सडक	पृथ्वीनगर	५०००००।००
२६	प्याकुरेल चौक डांडागाउ हुदै रेखा खोलासम्मको सडक स्तरोन्नती	गरामनी-२	३०००००।००
२७	कञ्चनश्री बजार हुदै वितामोड जाने बाटो (चन्द्र मार्ग)	जलथल-९	५०००००।००

आ. व. ०७३/७४ मा संचालन हुने योजनाहरुको छनौट सूची (आर्थिक केन्द्र तथा दुई जिल्ला जोडने थप बजेटबाट गरिने कार्यक्रम)

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	रकम
१	सिमलवाडी बजारको उत्तर पश्चिम हुदै बेलडांगी जाने सडक	टाघनडुब्बा-९	३०००००।००
२	सशस्त्र प्रहरी बेश क्याम्पबाट पूर्व कुञ्जीवारी जाने सडक ग्राभेल	बैगुनधुरा	२५००००।००
३	बैगुनधुरा १ बैगुनधुरा -दुधे टुडरोड दक्षिण सडक ग्राभेल	बैगुनधुरा-१	२०००००।००
४	शहिद चन्द्रमणी भट्टराई मार्ग वडा नं.-८ देखि वडा नं.-२ हुदै वडा नं.-९ सम्म जोड्ने सडक स्तरोन्नती	बालुवाडी	२५००००।००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	रकम
५	बाहुण्डांगी श्रीअन्तु सडक स्तरोन्नती	बाहुण्डांगी	५००००१००
६	बुधबारे-६ पुलचोकबाट विरिङ्ग जानेबाटो बुधबारेको चिउरा मिलबाट डुम्रीको फेद, खानेपानीबाट डुम्रीको फेद सहरी मार्ग कालोपत्रे	बुधबारे-६,३,१	५००००१००
७	प्रणामी मन्दिरबाट चिउरा मिल जाने सडक कालोपत्रे	बुधबारे	५००००१००
८	विजय टोल सडक कालोपत्रे	दमक-१४	५००००१००
९	बैशावारीको दुर्गा मन्दिरदेखि आयावारीसम्म सडक ग्राभेल	दमक-१७	२००००१००
१०	शान्ती चौकदेखि गोलाटार हुँदै मावा खोलासम्म बाटो स्तरोन्नती	दमक-७	२००००१००
११	केर्खा कुञ्जीवारी बोर्डर सडकको महाभारा सडक खण्ड ग्राभेल	महाभारा	२००००१००
१२	कोहवरा जुरोपानी बैगुनधुरा महाभारा जोड्ने सडकको महाभारा-१ रामबहादुर कार्कीको घरदेखि कमल बनियानी खोलासम्म जाने सडक ग्राभेल	महाभारा-१,२	२००००१००
१३	उषा गुहंगको घर पश्चिमबाट दक्षिण अम्बिका लुइटेलको घर हुँदै पोखरेल टोल जाने नाला तथा सडक ग्राभेल	भद्रपुर नपा	२००००१००
१४	पशुपति प्रावि देखि रंगिला चोक सम्म	भद्रपुर नपा	२००००१००
१५	शहिद चौक पश्चिम गंगालाल मार्ग	भद्रपुर-१४	५००००१००
१६	शान्तिचौक हुँदै गणेश तामाङ्को घर हुँदै भद्रपुर-११ जोड्ने सडक	भद्रपुर-१२	२००००१००
१७	नेत्रमार्ग सडक खण्ड सडक स्तरोन्नती बडावारी	जलथल	३००००१००
१८	पाथिभरा मार्ग ग्राभेल	जलथल-६	३००००१००
१९	जय खडकाको घरपूर्व गुरुङ् घरसम्म ग्राभेल	पृथ्वीनगर-४	२००००१००
२०	पाँचगाछी-६ जनता बजार-आमबाडी-विशगंज सडक स्तर उन्नती	पाँचगाछी	२००००१००
२१	बासुदेव भट्टराईको घर देखी बाल क्लब जाने बाटो निर्माण	पथरिया ८	२००००१००
२२	प्रगति चौकबाट प्रकाश खनालको घर हुँदै सडक ग्राभेल	पथरिया-२,४	२००००१००
२३	पदम थापाको घरबाट पश्चिम ठाडो बाटोमा जोड्ने सडक कालोपत्रे, सो बाटो पदम थापाको घरबाट पुर्व मेदनी मिश्रको घर अगाडी हुँदै सुमित्राको घर छेउको पिचमा जोड्ने	वितार्मोड	५००००१००
२४	लालमाट्टीबाट कुमाल बस्ती ग्राभेल	वितार्मोड-३,४	२००००१००
२५	वितार्मोड-२ चारपानेको एकता मार्ग कनकाई नपा जोड्ने सडक कालोपत्रे	वितार्मोड-२	२००००१००
२६	जनआदर्श मावि साविक शिवगञ्जबाट सामाजिक प्रावि हुँदै भिलभिले जोड्ने सडक ग्राभेल	शिवसताक्षी	२००००१००
२७	भालुखोला पुल चिल्लागढ जाने सडक	शिवसताक्षी	२००००१००
२८	शिवसताक्षी-१ जमदार गाउँ बनियानी खोलाको अधुरो कल्भर्ट	शिवसताक्षी-१	३००००१००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	रकम
२९	लखनपुर गोहावारी स्कूल नौविसे हुँदै रंगपुर जोड्ने सडक स्तरोन्नती	लखनपुर	२००००१००
३०	अधिकारी मिलचौक चकचकी ४ बाट चिया बगान हुँदै कन्चनगढ जाने वाटो ग्राभेल	चकचकी ७	२००००१००
३१	जयराम मेचेको घर पूर्व दुर्गा मन्दिर हुँदै सापडिग्री जोड्ने वाटो ग्राभेल	चकचकी ७	२००००१००
३२	श्यामको घरदेखी सूर्यनारायण ताजपुरिया टोल जाने बाटो ग्राभेल	कोरोबारी-७	२००००१००
३३	वडा नं. ८ प्रधान मुर्मुको घरदेखी माइखोला सम्म बाटो ग्राभेल	कोरोबारी-८	२००००१००
३४	कोरोबारी-३ मनोज टोल बगान जाने सडक	कोरोबारी-३	२००००१००
३५	कोरोबारी त्रिमुर्तीचौक उत्तर जेठो मुर्मुको घर जाने बाटो ग्राभेल	कोरोबारी-२	२००००१००
३६	चम्पापुर सुरुङ्गा सडक मर्मत	कनकाई	३००००१००
३७	नहर चौकबाट बैगुनधुराको ठाकुरवाडी सडक ग्राभेल	तोपगाछी	३००००१००
३८	ज्योतिटार मिलडाँडा मुल सडक	तोपगाछी-८	२००००१००
३९	मंगलवारे- मयुरभट्टा- भलायोडाडा -ज्योतिनगर- क्याम्पा -मंगलवारे -शिवगंज सडक स्तरोन्नती गर्ने १०कि.मि.	तोपगाछी-८	२००००१००
४०	सैनिकमोड गोलधाप सडकको नमुना चौकबाट पश्चिम गरामनी-१ को सापडिग्री हुँदै चकचकी-७ जनता होली हुँदै जनजागृति उमावि गोलधाप जाने सडक	गोलधाप	२००००१००
४१	सिर्जना चौक देखि गोविन्द कडरियाको घर तर्फ जाने सडक	गोलधाप-१	३००००१००
४२	भद्रकाली उ. मा. वि. पूर्व नविन थापाको घर भई मभुवा हुँदै धोवनीया चोकसम्म जाने सडक	गौरादह-१२	२००००१००
४३	नयां खतिडुब्बा बजार व्यवस्थापन जाने सडक ग्राभेल	गौरादह-१२	२००००१००
४४	हिमालय चौकदेखि हरी थापाको घरसम्म सडक स्तरोन्नती	गौरादह-३	३००००१००
४५	संगमचोक धर्मडाडा जुरोपानी सिमा बाटो ग्राभेल	गौरीगञ्ज-८	२००००१००
४६	मसानघाट बाटो ग्राभेल (गाविस हुँदै लालडिग्री मसानघाट)	गौरीगञ्ज-२	२००००१००
४७	त्रिपुरेश्वर शिवालय बाटो ग्राभेल	खुदुनावारी-८	२००००१००
४८	खजुरगाछी ७ देखि वडा नं. १ र २ को बीच जनता चौक, वडा नं. ४ चिल्हारा चौकहुँदै वडा नं. ९ छहारी चौकसम्म बाटो ग्राभेल	खजुरगाछी	२००००१००
४९	मोहनदेवको घरपश्चिम पवनलालको घरहुँदै दक्षिण हलाकी मार्गसम्म बाटो ग्राभेल	खजुरगाछी- ३	२००००१००
५०	धरमपुर चौक लक्ष्मीनारायण उच्च मावि हुँदै चर्चावारी पांचगाछी सडक	धरमपुर	२००००१००
५१	शान्तिनगर १ को देवी वस्ती कामीटार वस्ती हुँदै वगान छेउ वाट ग्राभेल	शान्तिनगर	३००००१००

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	रकम
५२	महानन्द मार्ग शान्तिनगर-३, ४, ७ हुँदै महानन्दडाँडा देवानछाप जोड्ने बाटो स्तरोन्नती	शान्तिनगर	५०००००।००
५३	मोदिडाँडादेखि रा. वि. मावि जाने बाटोमा कल्भर्ट निर्माण तथा बाटो ग्राभेल	शान्तिनगर-६	२०००००।००
५४	सुरुङ्गा धनुषकोटी हुँदै इलामको सिमाना जोड्ने सडक कालोपत्रे		५०००००।००
५५	दुर्गापुर दहिभोडा दानावारी हुँदै इलाम जोड्ने सडक कालोपत्रे		५०००००।००
५५	बुधवारे भोटेटार कोल्बुङ्ग सडक		५०००००।००
५६	गरामनी-७ को सम्भ्रना चौक पुर्व हरी सोरेनको घर दक्षिण विमला श्रेष्ठको घर हुँदै जनजागृति चौक हुँदै हल्दिवारी जोड्ने सडक	हल्दिवारी, गरामनी	२०००००।००

आ. व. ०७३/७४ मा संचालन हुने योजनाहरूको छनौट सूची (साना सिंचाई, नदी नियन्त्रण तथा अन्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम)

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	रकम
१	जगदम्बा प्रावि पूर्व होलीको अधुरो कल्भर्ट निर्माण तथा तटबन्धन	टाघनडुब्बा	३०००००।००
२	लाली गुरांस हडिया बांध पैनी मुहान निर्माण	बुधवारे	३०००००।००
३	इन्द्रेणी ताल व्यवस्थापन तथा संरक्षण ताल संरक्षण	दमक-१९	५०००००।००
४	आंपगाछी कृषक समुह डिप बोरिङ्ग जडान	भद्रपुर-१	२०००००।००
५	सरस्वती टोल पश्चिम होलीमा तटबन्धन	भद्रपुर-१५	३०००००।००
६	टिमाई नहर मर्मत	ज्यामिरगढी-६, ४	३०००००।००
७	घाग्रा खोला सिंचाई योजनाको हेडबक्स निर्माण	गरामनी-७	३०००००।००
८	दशरथ सिंचाई आयोजन	पृथ्वीनगर-१	३०००००।००
९	पशुपति पैनी मर्मत पुर्व खण्ड	पृथ्वीनगर-४	३०००००।००
१०	विता बजार पश्चिम घैलाडुब्बा जाने सडकको अदुवा खोला पुल उत्तर पुर्व तटबन्धन	वितामोड-९	३०००००।००
११	तिनपैनी सिंचाई मर्मत	लखनपुर, तोपगाछी	३०००००।००
१२	आदर्श सिंचाई योजना (आदर्श टोल)	केचना-९	३०००००।००
१३	कृष्ण खोला तटबन्धन (कनकाई नदी)	कोरोवारी-५	३०००००।००
१४	कनकाई नदी नियन्त्रण	कोरोवारी-२, ८, ९	२०००००।००
१५	भिरचुली पैनी मर्मत	गरामनी-४	१०००००।००
१६	भिरचुली खोला कटान तटबन्धन (पवित्रा राई)	गरामनी-४	३०००००।००
१७	धरधरे मुहानबाट लाफादीसम्म पैनी मर्मत	डांगीवारी-३, ४	३०००००।००
१८	सापडिग्री बांध पुनःनिर्माण	गोलघाप	३०००००।००
१९	बासमुनी पैनी पुनः निर्माण तथा स्तरोन्नती	गोलघाप-३, ९	३०००००।००
२०	गौरादह मिलनचौक खजुरगाछी सडकको मजुवा खण्डमा धरधरे नियन्त्रण	गौरादह	३०००००।००

२१	गेउरिया बांध मर्मत	गौरादह-५	३०००००।००
२२	राते पैनी मुहान मर्मत	खुदुनावारी-३	३०००००।००
२३	हडिया खोला तटबन्धन	धाईजन-२, ३, ४	३०००००।००
२४	नारदे पैनी नहरिकरण	शान्तिनगर-८	३०००००।००

आ. व. ०७३/७४ मा संचालन हुने योजनाहरूको छनौट सूची (खानेपानी)

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान
१	टंयाङ्गा खानेपानी आयोजना	कनकाई-४
२	लटरे खानेपानी आयोजना (क्रमगत)	खुदुनावारी
३	नयांबस्ती खानेपानी आयोजना	बुधवारे
४	तेलपानी खानेपानी आयोजना	बाहुण्डांगी-५
५	शान्तिनगर ग्रामिण खानेपानी योजना	शान्तिनगर
६	आंपगाछी सट्टाभर्ना मंगलवारे शान्तिनगर खानेपानी योजना	शान्तिनगर
७	चारभैया चुले खानेपानी योजना	शान्तिनगर
८	किनारा बस्ती खानेपानी योजना	बुधवारे
९	हस्तेखोप खानेपानी योजना	शान्तिनगर
१०	विभिन्न खानेपानी आयोजनाहरूको मर्मत सम्भार	भापा
११	सरसफाई कार्यक्रम	भापा
१२	भूकुटी खानेपानी आयोजना मर्मत	बाहुण्डांगी
१३	प्रजापति खानेपानी आयोजना मर्मत	कनकाई-१

आ. व. ०७३/७४ मा संचालन हुने योजनाहरूको छनौट सूची (सडक बोर्ड नेपाल)

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान
१	शनिश्चरे दहिभोडा सडक कालोपत्रे	शनिअर्जुन
२	मंगलवारे कांटाचौक तिनपैनी जिवनचौक समयगढ सडक कालोपत्रे	लखनपुर, तोपगाछी

आ. व. ०७३/७४ मा संचालन हुने योजनाहरूको छनौट सूची (निर्वाचन क्षेत्र पूर्वाधार विकास विशेष कोषबाट संचालन गर्न प्रस्ताव गरिएको क्रमागत/अधुरो योजनाहरू)

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान	रकम
१	चारपाने-४ र घैलाडुब्बा-८ जोड्ने कज्वे निर्माण (चारपाने प्रसाई गाउ पश्चिम गाउ)	घैलाडुब्बा, चारपाने	७०००००।००
२	शिवभक्ती मार्ग दामुना खोला कल्भर्ट (७ नं. बांध कल्भर्ट)	कोहवरा ७	१०००००।००
३	तोपगाछी-६ मकर लावतीको घरछेउ भुत्लुङ्ग खोलामा पुल निर्माण	तोपगाछी ६	८०००००।००

४	सिता चौकदेखि पाण्डे चौक जाने देवी खोलामा पक्की पुल निर्माण (चमेली बस्ती)	पृथ्वीनगर-६	८०००००।००
५	फूलवासीदेखि पथरिया डांगीवारी जाने जमुना खोलामा आर.सि.सि. कल्भर्ट निर्माण	घेरावारी-६,७	९०००००।००
६	रेखा खोला कल्भर्ट निर्माण (नेपाल गाउँ)	गरामनी २/३	१०००००।००
७	सन्यासमुनी होलीको अधुरो कल्भर्ट निर्माण	राजगढ ८	७०००००।००
८	हुलाकी मार्ग नागरडुब्बा खोलामा आर. सि. सि. कल्भर्ट	धाईजन-८	८०००००।००

आ. व. ०७३/७४ मा संचालन गर्न प्रस्ताव गरिएको भोलुङ्गे पुलहरूको सूची

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान
१	घेरावारी ५ बाट उत्तर शर्पामती जाने सडक ग्रा. र भोलुङ्गे पुल	घेरावारी ५
२	कल्याणगञ्ज देखी खयरबारी जाने अदुवाखोलामा भोलुङ्गे पुल निर्माण	घेरावारी ६ र ३
३	बैगुनधुरा ४ अधिकारी टोल पश्चिम गौरादह नपा जाने सडकको किस्ने खोलमा भोलुङ्गे पुल निर्माण	बैगुनधुरा
४	बैगुनधुरा ९ चादनी चौक बाट कुन्जीवारी जाने सडकको कमल खोलमा भोलुङ्गे पुल निर्माण	बैगुनधुरा
५	मिनी माउण्टेन पिक्नीक स्थल भोलुङ्गे पुल निर्माण	बाहुण्डांगी-६
६	कुञ्जीवारी र बैगुनधुरा-९ विचको कमल नदीमा भोलुङ्गे पुल निर्माण	महाभारा-३
७	ग्रामिण प्रशिक्षण केन्द्रको पश्चिम रहेको देवनिया खोलामा भद्रपुर-१३ र गरामनी-४ का बासिन्दाहरूलाई आवतजावत गर्न भोलुङ्गे पुल निर्माण	भद्रपुर नपा-१३
८	जलथल राजगढ जोड्ने सडक कञ्चनश्री भुतेनी खोलामा भोलुङ्गे पुल	जलथल
९	भोलुङ्गे पुल निर्माण किचकवध	पृथ्वीनगर-५
१०	पाँचगाछी ५ बाट पाँचगाछी १ जाने बाटोमा कमल बन्थानी नदीमा भोलुङ्गेपुल	पाँचगाछी-५-१
११	इन्द्रेणी मार्ग पथरिया-८ कार्की गाउँ जाने बाटोमा भोलुङ्गे पुल निर्माण	पथरिया
१२	शिवगञ्ज बजार मदरगाछी जाने सडकको कन्काई नदीमा भो.पु. निर्माण	शिवसताक्षी-१
१३	चकचकी-७ को मुक्तिघाट अदुवाखोला दोभानमा भो.पु.	चकचकी
१४	वडा नं.-५ बाट वडा नं.-७ जाने सानो कनकाई नदीमा भोलुङ्गे पुल निर्माण	कुमरखोद-५-७
१५	वडा नं.-५-६ बगान पश्चिम मोहनकुमार बस्नेतको घर जाने बाटोमा पर्ने नदीमा भोलुङ्गे पुल	कुमरखोद-६
१६	धैलाडुब्बा बजार पश्चिम चम्पापुर जाने बाटोमा भोलुङ्गे पुल निर्माण	कनकाई नपा
१७	वडा न. २ को धनुषकोटी हुँदै शिवसताक्षी को दोमुखा जाने बाटोमा	कनकाई नपा

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान
	पर्ने माई खोलामा भोलुङ्गे पुल निर्माण	
१८	दिपा गौतमको घर पूर्व भुल्लुङ्ग खोलामा भोलुङ्गे पुल निर्माण (भुल्लुङ्ग स्कूल छेउ)	तोपगाछी
१९	शुक्रराज निमाविबाट चन्द्रगढी-२ सेन्ट कुचुर स्कूल हुँदै जाने बाटोको देवनिया खोलामा भोलुङ्गे पुल	गरामनी-३
२०	रामचोकबाट पूर्व गोविन्द कडरीयाको घर हुँदै गोलधाप वडा नं.२ जोड्ने अदुवा खोलामा भो.पु. पुल तथा बाटो स्तरउन्नति	गोलधाप-१,२
२१	सर्जक स्कूलबाट दुधाली जाने बाटोको गौरीया खोलामा कल्भट तथा भोलुङ्गे पुल निर्माण	गौरादह
२२	गौरादह-१० तेलियाडाडाबाट मोरड सिजुवा जोड्ने रतुवा नदीमा भो.पु. निर्माण	गौरादह-१०
२३	खयरबारीबाट मोरड सातमेडी जोड्ने रतुवा नदीमा भो.पु. पुल निर्माण	गौरादह-८
२४	गौरादह-८ आरावाल घर पश्चिम डाकमानको पूर्व चान्दु खोलामा भोलुङ्गे पुल निर्माण योजना	गौरादह-८
२५	गौरादह-८ रामप्रसाद नेम्बाङ्ग पूर्व श्याम चिमरियाको पश्चिम चान्दु खोलामा भो.पु. निर्माण	गौरादह-८
२६	चप्रमारी बजार पश्चिम भुनामारी जाने सडक रतुवा नदीमा भो.पु. निर्माण	गौरादह-८
२७	भोलुङ्गे पुल (टाडटिङ्ग खोलामा साठीमुरे लाप्चेटार)	खुदुनाबारी-३
२८	भोलुङ्गे पुल (गोयाङ्ग खोला गांजाबारी-राते)	खुदुनाबारी-३
२९	भोलुङ्गे पुल (टाडटिङ्ग खोला अमले भाङ्गबारी)	खुदुनाबारी-८
३०	मान बा. नेम्बाङ्गको घर पश्चिम लेलीया खोलामा भो.पु. निर्माण	धरमपुर-९
३१	भोलुङ्गे पुल हडिया खोला	धाईजन
३२	केरकेस बस्तीमा भोलुङ्गे पुल	हल्दिवारी-३
३३	टिमाई कुरुङ्ग दोभानमा भोलुङ्गे पुल	शान्तिनगर-४
३४	कुरुङ्ग खोला टिमाई दोभान भोलुङ्गे पुल	शान्तिनगर-४
३५	ठोटेने खोलामा भोलुङ्गे पुल निर्माण	शान्तिनगर-८
३६	भालुभोडा तथा खारखोला भोलुङ्गे पुल	शान्तिनगर-६
३७	भोलुङ्गे पुल टिमाई सतिगौडा	शान्तिनगर-६,९
३८	दहिभोडा जोड्ने भोलुङ्गे पुल	शनिअर्जुन
३९	लक्ष्मीपुर देखि मदनपुर सडकमा पर्ने विरिड खोला वडा न. ४ र ३ जोड्ने बाटोमा भोलुङ्गे पुल निर्माण	शनिअर्जुन-४
४०	मन्थन पुल जिरो प्वाईट हुँदै गोलधाप-१ र ३ जोड्ने अदुवा खोलामा भोलुङ्गे पुल	गोलधाप-१,३

लागत सहभागिताबाट संचालन गरिने योजनाहरूमा सबै भन्दा बढी लागत सहभागिता जुटाउने योजनालाई प्राथमिकता दिइनेछ । साथै तल उल्लेखित माग भई आएका योजना लगायत अन्य उपयुक्त प्रस्ताव भई आएका प्राथमिकता आयोजनाहरूलाई समपुरक कोष, स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा कृषि सडक विभाग (डोलिडार) मा मांग गर्न निर्णय भएका योजनाहरूको सूची

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान
१	स्थानीय निकायमा सोलार कार्यालय सिस्टम (वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रसंग जिविस मार्फत व्यहोरिने रकम)	जिविस, भ्रापा
२	भिकलभिले बजार पुरानो सडकलाई कालोपत्रे	सतासीधाम-५
३	विद्युत प्राधिकरण दक्षिण देखि पश्चिम एमाले जिल्ला पार्टी कार्यालय हुँदै विर्तामोड पश्चिम बस स्टेण्ड जाने सडक स्तरोन्नती	
४	शनिश्चरे दहिभोडा सडक	शनिअर्जुन नपा
५	कांटाचोक तिनपैनी जिवनचौक समयगढ सडक कालोपत्रे	लखनपुर, तोपगाछी
६	जेसिज मार्ग	दमक
७	प्यारागन मार्ग	कनकाई
८	धरमपुर चौक लक्ष्मी नारायण उच्च मावि सडक	धरमपुर
९	सुरुङ्गा पश्चिम बस स्टेण्डदेखि दक्षिण कनकाई मावि पश्चिम हुँदै त्रिवेणी टोलबाट अमर पथ जोड्ने सडक कालोपत्रे	कनकाई-३

लागत सहभागिता मार्फत संचालन हुने पुल र कल्भर्टका आयोजनाहरू (केन्द्र ७०/ स्थानीय निकाय ३०)

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान
१	डाकुपाडा कल्भर्ट निर्माण	पथरिया, घेरावारी
२	गवालडुब्बा बजार नयां व्यवस्थापन	जुरोपानी
३	वडा नं.-१ देखि ९ को विचको पुल पैनीमा खोला पुल निर्माण	पाठामारी-१-९
४	निलाचोक देखि १०० मि. दक्षिणबाट रघुनाथको घरसम्म बाटो ग्राभेल	बनियानी-८, ९
५	फूलवारी चोकदेखि किचकवध जाने होलीमा कल्भर्ट निर्माण	पृथ्वीनगर-५
६	वि. पि. वन बाटिका खोलीमा कल्भर्ट निर्माण	पथरिया-१, ५
७	कञ्चनश्री बजार पश्चिम होलीमा स्ल्याव कल्भर्ट	जलथल-९
८	हर्चना पैनी पक्की नाला निर्माण	हल्दिवारी-३
९	रिडरोड स्तरोन्नती	शनिअर्जुन
१०	एभरेष्ट टोल सडक कालोपत्रे (अधुरो, निर्माण पुरा गर्नुपर्ने)	मेचीनगर-१०
११	कल्भर्ट निर्माण रमेश श्रेष्ठको घर छेउ	ज्यामिरगढी-४
१२	काली खोला र कवैधाप दोभानमा कल्भर्ट	बाहुण्डांगी-१
१३	डांगीवारी-४ को इन्द्र निरौलाको धर्मशाला पुर्व डांडागाउँ पश्चिम शिवगञ्ज हुँदै घैलाडुब्बासम्म जाने बाटो तालखाडीमा पक्की कल्भर्ट निर्माण	डांगीवारी

क्र.सं	आयोजनाको नाम	स्थान
१४	सशस्त्र प्रहरी चौकी सुरक्षा वेश क्याम्पको बैगुनधुरा-७ को निर्माणाधिन भवनका लागि टुष्ट निर्माण	बैगुनधुरा-७
१५	स्वास्थ्य चौकी जाने बाटोमा आर.सि.सि. कल्भर्ट निर्माण	कोरोबारी-१
१६	जलथल हल्दिवारी जोड्ने सिमानाको भुसुडी खोलामा पुल निर्माण	जलथल
१७	बालुवाडी-६ पिपल बोटबाट उत्तर जाने बाटोमा कल्भर्ट निर्माण	बालुवाडी-६

केन्द्रिय निकायमा मांग गरिने योजनाहरूको सूची यसमा समावेश गरिएको छैन । सबै योजनाहरूको विस्तृत विवरण जिल्ला विकास योजना पुस्तिकामा समावेश हुनेछ ।